

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. gegužės 7 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2024/0093(NLE)

9492/24
ADD 1

RESUA 4
FIN 406
ECOFIN 531
ELARG 59
COEST 269
DEVGEN 66

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

Dalykas:	TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo PRIEDAS
----------	--

PRIEDAS

FINANSINĖ PARAMA PAGAL UKRAINOS PLANĄ

Reglamento (ES) 2024/792 19 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos dalys organizuojamos toliau nurodyta tvarka, taip pat atsižvelgiant į reglamente nustatytas metines orientacines maksimalias sumas.

Pirmoji dalis (2024 m. II ketv.)

Bendra suma: 4 365 691 244 EUR

Negrąžintina parama: 1 500 000 000 EUR

Paskolos: 2 865 691 244 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 9

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
2.2	C2.R1 Geresnis pajamų valdymas	Valstybinės muitų tarnybos skaitmenizacijos strateginio plano priėmimas
2.3	C2.R2 Geresnis viešųjų finansų valdymas	2025–2027 m. biudžeto deklaracijos patvirtinimas
2.7	C2.R4 Geresnis viešųjų investicijų valdymas	Veiksmų gairių dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimas
4.2	C4.R1 Kovos su korupcija infrastruktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Naujo Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo skyrimas
6.2	C6.R2 Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Teisės akto dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo įsigaliojimas
8.3	C8.R2 Ukrainos ekonominio saugumo biuro reforma	Įstatymo dėl Ukrainos ekonominio saugumo biuro teisinio pagrindo peržiūros įsigaliojimas
10.1	C10.R1 Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas	Integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano priėmimas
10.15	C10.R7 Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Pastatų šiluminio modernizavimo strategijos iki 2050 m. ir veiksmų plano priėmimas
12.8	C12.R6 Žemės ir vandens plotų išminavimas	Strateginio dokumento dėl kovos su minomis veiksmų iki 2033 m. priėmimas

Antroji dalis (2024 m. III ketv.)

Bendra suma: 4 248 847 926 EUR

Negražintina parama: 1 500 000 000 EUR

Paskolos: 2 748 847 926 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 9

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
4.1	C4.R1 Kovos su korupcija infrastruktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Didesnis Specializuotos kovos su korupcija prokuratūros darbuotojų skaičius
4.4	C4.R2 Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso įsigaliojimas
4.6	C4.R2 Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	2023–2025 m. turto susigrąžinimo strategijos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas
7.6	C7.R6 Geresnis darbo rinkos veikimas	Demografinės plėtros strategijos iki 2040 m. priėmimas
8.1	C8.R1 Geresnė reglamentavimo aplinka	Reguliavimo panaikinimo veiksmų plano priėmimas
9.5	C9.R3 Regioninės politikos plėtojimas ir įgyvendinimas	Nutarimų, kuriais iš dalies keičiama 2021–2027 m. valstybės regioninės plėtros strategija, priėmimas
10.8	C10.R3 Elektros energijos rinkos reforma	Antrinės teisės akto dėl Reglamento dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT) įsigaliojimas
15.1	C15. R1 Pramoninės taršos prevencija, mažinimas ir kontrolė	Teisės akto dėl pramoninės taršos prevencijos, mažinimo ir kontrolės įsigaliojimas iš dalies taikant nuostatas
15.10	C15.R6 Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) ir strateginis poveikio aplinkai vertinimas (SPAV)	Koncepcijos dokumento, kuriame apibrėžiama nukrypimų nuo poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimo (SPAV) taisyklių taikymo sritis, parengimas

Trečioji dalis (2024 m. IV ketv.)

Bendra suma: 3 717 741 935 EUR

Negražintina parama: 400 000 000 EUR

Paskolos: 3 317 741 935 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 13

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
2.1	C2.R1 Geresnis pajamų valdymas	Valstybinės mokesčių inspekcijos skaitmenizacijos strateginio plano priėmimas
3.6	C3.R2 Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Teisės aktų dėl nemokumo tvarkos tobulinimo įsigaliojimas
6.1	C6.R1 Valstybės nuosavybės politikos patvirtinimas	Valstybės nuosavybės politikos ir valstybės valdomų įmonių klasifikacijos priėmimas
7.5	C7.R5 Geresnė socialinė infrastruktūra ir deinstitutionalizavimas	Psichoneurologijos ir kitų globos įstaigų reformų ir neįgaliųjų bei vyresnio amžiaus asmenų priežiūros deinstitutionalizavimo strategijos ir 2024–2028 m. strategijos dėl kiekvieno vaiko Ukrainoje teisės augti šeimos aplinkoje užtikrinimo priėmimas
8.7	C8.R5 Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES	Nutarimo dėl rinkos priežiūros priemonių atnaujinimo ir ne maisto produktų kontrolės, įskaitant produktų saugos patikrinimą, priėmimas
9.6	C9.R3 Regioninės politikos plėtojimas ir įgyvendinimas	Nutarimų dėl miestų planavimo plėtros vietos lygmeniu priėmimas
10.2	C10.R2 Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	Rinka pagrįstos atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemos sukūrimas
10.10	C10.R5 Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos nepriklausomumo užtikrinimas	Teisės akto, kuriuo užtikrinamas Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos nepriklausomumas, įsigaliojimas
11.1	C11.R1 Visapusiškas transporto sektoriaus planavimas	Peržiūrėtos Ukrainos nacionalinės transporto strategijos iki 2030 m. priėmimas
11.2	C11.R2 Ukrainos eksporto logistikos potencialo plėtojimas	Pasienio su ES valstybėmis narėmis ir Moldovos Respublika infrastruktūros kūrimo ir plėtojimo iki 2030 m. strategijos priėmimas
12.1	C12.R1 Žemės ūkio ir kaimo plėtros institucinės sistemos suderinimas su ES politika	Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategijos iki 2030 m. priėmimas

12.5	C12.R4 Oficialaus viešojo elektroninio ūkių registro tobulinimas	Teisės akto dėl valstybinio žemės ūkio registro įsigaliojimas
13.1	C13.R1 Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas	Teisės akto dėl Ukrainos nacionalinės mineralinių išteklių bazės plėtros programos peržiūros iki 2030 m. įsigaliojimas

Ketvirtoji dalis (2025 m. I ketv.)

Bendra suma: 4 779 953 917 EUR

Negražintina parama: 500 000 000 EUR

Paskolos: 4 279 953 917 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 16

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
1.1	C1.R1 Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reforma	Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reformos teisės aktų pakeitimų įsigaliojimas
4.3	C4. R1 Kovos su korupcija infrastruktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Didesnis Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo darbuotojų skaičius
4.7	C4.R2 Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Įstatymo, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra, įsigaliojimas
6.6	C6.R3 Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse	Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo veiksmų gairių priėmimas
7.2	C7.R2 Geresnis priešmokyklinis ugdymas	Teisės akto dėl priešmokyklinio ugdymo įsigaliojimas
7.11	C7.R9 Geresnis kultūros vystymasis	Ukrainos kultūros plėtros strategijos priėmimas
9.1	C9.R1 Decentralizacijos skatinimas	Teisės akto dėl Ukrainos vykdomosios valdžios institucijų teritorinio organizavimo reformos įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią
9.4	C9.R2 Aktyvesnis piliečių dalyvavimas sprendimų priėmimo procese vietos lygmeniu	Teisės akto, skirto viešoms konsultacijoms dėl viešosios tvarkos, įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią
12.3	C12.R2 Veiksmingos žemės rinkos užtikrinimas	Automatizuotos viešosios žemės santykių stebėsenos sistemos sukūrimas
12.7	C12.R5 Ilgalaikis drėkinimo sistemos plėtojimas siekiant padidinti sektoriaus atsparumą klimato kaitai	Ilgalaikio drėkinimo sistemos plano priėmimas
13.5	C13.R2 Geresnės administracinės procedūros	Modernizuoto podirvio naudotojams skirto e. kabineto sukūrimas
14.1	C14.R1 Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra	Peržiūrėto Radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano priėmimas
14.2	C14.R1 Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra	Teisės akto dėl valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros

		kibernetinio saugumo pajėgumų stiprinimo įsigaliojimas
14.3	C14.R2 Viešųjų paslaugų skaitmenizacija	Viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų plano iki 2026 m. priėmimas
15.2	C15.R2. Klimato politika	Teisės akto dėl valstybinės klimato politikos įsigaliojimas
15.5	C15.R3 Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai	Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano priėmimas

Penktoji dalis (2025 m. II ketv.)

Bendra suma: 2 124 423 963 EUR

Negražintina parama: 300 000 000 EUR

Paskolos: 1 824 423 963 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 11

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
3.5	C3.R1 Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Teisės akto, kuriuo peržiūrimos teisėjų sąžiningumo deklaracijos ir jų tikrinimo procesas, įsigaliojimas
3.8	C3.R2 Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Įstatymo dėl teismo sprendimų, susijusių su pinigėmis ir nepiniginėmis prievolėmis, vykdymo užtikrinimo ir tolesnės vykdymo užtikrinimo procesų skaitmenizacijos įsigaliojimas
5.4	C5.R3 Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas	Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos priėmimas
7.1	C7.R1 Geresnis profesinis rengimas	Teisės akto dėl profesinio rengimo įsigaliojimas
7.10	C7.R8 Geresnė socialinė apsauga	Nutarimo dėl socialinių paslaugų viešųjų pirkimų priėmimas
8.4	C8.R3 Galimybės gauti finansavimą ir patekti į rinkas	Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas
9.2	C9.R1 Decentralizacijos skatinimas	Tyrimo dėl priemonių, būtinų siekiant suteikti teisinį subjektiškumą savivaldybėms, patvirtinimas ir paskelbimas Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos svetainėje
10.4	C10.R2 Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairių priėmimas
13.3	C13.R2 Geresnės administracinės procedūros	Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų plano paskelbimas
13.4	C13. R2 Geresnės administracinės procedūros	Vienodų produktų susitarimo (PSA) tarptautinių konkursų, kuriais užtikrinamas jų skaidrumas, paskelbimas
15.6	C15.R3 Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai	Privalomos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistemos taikymo atnaujinimas

Šeštoji dalis (2025 m. III ketv.)

Bendra suma: 2 655 529 954 EUR

Negražintina parama: 300 000 000 EUR

Paskolos: 2 355 529 954 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 12

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
1.2	C1.R2 Nuopelnais pagrįsta valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūra	Teisės aktų pakeitimų, kuriais siekiama patobulinti įsidarbinimo ir darbo valstybės tarnyboje ir išėjimo iš jos procedūrą, įsigaliojimas
2.8	C2.R4 Geresnis viešųjų investicijų valdymas	Skaitmeninės valdymo priemonės, skirtos Ukrainos atstatymui, kūrimas ir įgyvendinimas
3.1	C3.R1 Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Ne mažiau kaip 20 proc. laisvų teisėjų darbo vietų užpildymas
3.2	C3.R1 Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Naujo teismo administracinės bylos nagrinėti įsteigimas
6.7	C6.R3 Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus	Teisės aktų dėl su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo vertinimas ir prireikus jų dalinis keitimas bei įsigaliojimas
6.9	C6.R4 Geresnė valstybės pagalbos kontrolės sistema	Atnaujinto teisės akto dėl valstybės pagalbos įsigaliojimas ir visiškai valstybės pagalbos kontrolės taikymo sustabdymo panaikinimas
8.2	C8.R1 Geresnė reglamentavimo aplinka	Teisės akto įsigaliojimas pagal veiksmų planą dėl reguliavimo panaikinimo konkrečiuose sektoriuose
8.8	C8.R5 Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES	Trijų pramoninių gaminių grupių darnųjų standartų priėmimas
10.14	C10.R6 Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Teisės akto, kuriuo remiama efektyvaus ir tvaresnio centralizuoto šilumos tiekimo plėtra, įsigaliojimas
12.4	C12.R3 Institucinės ir administracinės investicinių programų valdymo struktūros gerinimas	Teisės akto dėl viešosios paramos Ukrainos žemės ūkiui įsigaliojimas
13.2	C13.R1 Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas	Ataskaitos dėl Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo paskelbimas
15.4	C.15.R2. Klimato politika	Antrojo Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatyto įsipareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą priėmimas

Septintoji dalis (2025 m. IV ketv.)

Bendra suma: 2 921 082 949 EUR

Negražintina parama: 150 000 000 EUR

Paskolos: 2 771 082 949 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 17

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
2.6	C2.R3 Geresnis valstybės skolos valdymas	Vidutinės trukmės valstybės skolos valdymo strategijos priėmimas
2.9	C2.R5 Geresnė audito ir finansų kontrolės sistema	Atitinkamų teisės aktų dėl valstybės finansų kontrolės pakeitimų priėmimas
3.3	C3.R1 Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Sprendimo priėmimas 20 proc. senų drausminių bylų, kurios 2023 m. pabaigoje buvo neišnagrinėtos
3.4	C3.R2 Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	50 proc. teisėjų, kurių 2016 m. rugsėjo 30 d. kvalifikacijos vertinimas (tikrinimas) dar nebuvo atliktas, kvalifikacijos vertinimo (tikrinimo) užbaigimas
3.9	C3.R2 Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Veikia duomenų apie teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą rinkimo sistema
4.8	C4.R3 Kovos su pinigų plovimu priemonės	Kito nacionalinio rizikos vertinimo atlikimas
5.6	C5.R4 Didesni finansų priežiūros institucijos pajėgumai	Įstatymo dėl kapitalo rinkų ir organizuotų biržos prekių rinkų valstybinio reguliavimo gerinimo įsigaliojimas
7.4	C7.R4 Perėjimas iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą	Teisės akto dėl pakeitimų sistemos, kuria įgyvendinama perėjimo iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą sistema, įsigaliojimas
7.8	C7.R7 Galimybių gauti būstą žmonėms, kuriems reikia pagalbos, užtikrinimas	Teisės akto dėl pagrindinių būsto politikos principų įsigaliojimas
10.5	C10.R3 Elektros energijos rinkos reforma	Įstatymo dėl elektros energijos integravimo dokumentų rinkinio perkėlimo į nacionalinę teisę priėmimas
10.7	C10.R3 Elektros energijos rinkos reforma	Naujo elektros energijos rinkos operatoriaus paskyrimas
10.11	C10.R5 Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos nepriklausomumo užtikrinimas	Ukrainos įstatymo dėl Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos įsigaliojimas
10.12	C10.R6 Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Didėjančių šilumos ir karšto vandens tarifų moratoriumo panaikinimas
10.13	C10.R6 Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Valstybinės tikslinės ekonominės programos, skirtos šilumą gaminančioms įmonėms modernizuoti energetikos srityje iki 2030 m., priėmimas
11.3	C11.R3 Geležinkelių transporto sektoriaus liberalizavimas	Geležinkelių transporto įstatymo įsigaliojimas, nuostatas taikant iš dalies
13.6	C13.R3 Modernių gavybos technologijų naudojimas ir	Tyrimo, susijusio su ASV ataskaitų teikimo teisės aktu, paskelbimas

	Ukrainos integravimas į modernias perdirbimo vertės grandines	
15.3	C15.R2. Klimato politika	Nutarimo dėl Mokslo ir ekspertų tarybos klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais priėmimas

Aštuntoji dalis (2026 m. I ketv.)

Bendra suma: 1 858 870 968 EUR

Negražintina parama: 125 000 000 EUR

Paskolos: 1 733 870 968 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 12

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
1.4	C1.R3 Valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklių valdymo skaitmenizacija	Bendro laisvų valstybės tarnybos darbo vietų portalo atkūrimas ir modernizavimas
1.5	C1.R3 Valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklių valdymo skaitmenizacija	Veikia Žmogiškųjų išteklių valdymo informacinė sistema (HRMIS)
3.7	C3.R2 Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Teisės akto dėl supaprastintų labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) nemokumo procedūrų įsigaliojimas
3.12	C3.R4 Prokuratūros reforma	Teisės akto, kuriuo numatoma galimybė atrinkti vadovaujančius prokurorus skaidriai ir pagal nuopelnus, įsigaliojimas
5.1	C5.R1 Bankų sektoriaus vertinimas	Paskelbtas bankų sistemos atsparumo vertinimas
5.2	C5.R2 Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas	Teisės akto dėl valstybės valdomų bankų pardavimo principų įsigaliojimas
5.5	C5.R3 Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas	Teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą, įsigaliojimas
8.5	C8.R3 Galimybės gauti finansavimą ir patekti į rinkas	Teisės akto dėl nekilnojamojo turto objektų prijungimo prie išorės inžinerinių tinklų supaprastinimo ir transportavimo vamzdiniais srities reglamentavimo tobulinimo įsigaliojimas
9.3	C9.R1 Decentralizacijos skatinimas	Teisės akto, kuriuo siekiama užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų, įsigaliojimas
12.6	C12.R4 Oficialaus viešojo elektroninio ūkių registro tobulinimas	Valstybės paramos įgyvendinimo ataskaitos paskelbimas per viešąjį žemės ūkio registrą
15.8	C15.R5 Sustiprinta žiedinė ekonomika	Žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo strategijos ir jos veiksmų plano priėmimas
15.9	C15.R5 Sustiprinta žiedinė ekonomika	Nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. priėmimas

Devintoji dalis (2026 m. II ketv.)

Bendra suma: 2 389 976 959 EUR

Negražintina parama: 150 000 000 EUR

Paskolos: 2 239 976 959 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 16

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
3.10	C3.R2 Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Veikia atnaujinta teismo sprendimų vykdymo užtikrinimo IT sistema
4.5	C4.R2 Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Naujos kovos su korupcija strategijos ir valstybinės kovos su korupcija programos po 2025 m. priėmimas
5.3	C5.R2 Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas	Laipsniško valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimo strategijos priėmimas
6.3	C6.R2 Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų, kurių daugumą sudaro nepriklausomi nariai, skyrimas
7.7	C7.R6 Geresnis darbo rinkos veikimas	Gyventojų užimtumo strategijos priėmimas
7.12	C7.I1 Investicijos į švietimą	Ne mažiau kaip 300 mln. EUR vertės investicijos į švietimą
7.14	C7.I2 Investicijos į sveikatos priežiūrą	Ne mažiau kaip 200 mln. EUR vertės investicijos į sveikatos priežiūrą
7.18	C7.I5 Investicijos į pažeidžiamų gyventojų grupių aprūpinimą būstu	Ne mažiau kaip 200 mln. EUR vertės investicijos į I–II grupių negalią turinčių veteranų, mirusių veteranų šeimos narių ir šalies viduje perkeltų asmenų aprūpinimą būstu
8.10	C8.I1 Investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ	Ne mažiau kaip 800 mln. EUR vertės investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ, taip pat mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms
9.7	C9.I1 Investicijos į Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius	Ne mažiau kaip 5 proc. visos negražintinos finansinės paramos skyrimas subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams patenkinti
10.6	C10.R3 Elektros energijos rinkos reforma	Teisės akto dėl elektros energijos rinkos dalyvių apmokestinimo sąlygų keitimo įsigaliojimas
10.9	C10.R4 Elektros energijos ir gamtinių dujų kainų liberalizavimas	Laipsniško dujų ir elektros energijos rinkos liberalizavimo veiksmų gairių, kurios turi būti įgyvendintos nustojus galioti karinei padėčiai, priėmimas

11.5	C11.R4 Geresnės laivybos ir uostų paslaugos	Teisės akto dėl prekybinės laivybos ir laivybos vidaus vandenų keliais įsigaliojimas
12.9	C12.I1 Investicijos į išminavimą	Ne mažiau kaip 75 mln. EUR vertės investicijos į žemės ūkio paskirties žemės išminavimą
14.4	C14.R2 Viešųjų paslaugų skaitmenizacija	Teisės akto, kuriuo remiamos elektroninės atpažinties schemos, suderintos su eIDAS reglamentu, įsigaliojimas
15.7	C15.R4 Gamtos išteklių atkūrimas ir išsaugojimas	Miškų naikinimo ir alinimo mažinimo įstatymo įsigaliojimas

Dešimtoji dalis (2026 m. III ketv.)

Bendra suma: 531 105 991 EUR

Negražintina parama: 75 000 000 EUR

Paskolos: 456 105 991 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 5

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
1.3	C1.R2 Nuopelnais pagrįsta valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūra	Laipsniškas nuopelnais pagrįsto įdarbinimo atkūrimas valstybės tarnyboje
3.13	C3.R4 Prokuratūros reforma	Teisės akto, kuriuo patobulinama prokurorams skirta drausminė sistema ir didinami Prokurorų kvalifikacijos ir drausmės komisijos gebėjimai, įsigaliojimas
6.4	C6.R2 Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Pagrindinių valstybės valdomų įmonių korporatizavimas
10.3	C10.R2 Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	Teisės akto, kuriuo siekiama patobulinti leidimų išdavimo procedūras investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, įsigaliojimas
10.16	C10.R7 Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Teisės aktų, kuriais nustatomi minimalūs pastatų energijos vartojimo efektyvumo naudingumo lygiai, priėmimas

Vienuoliktoji dalis (2026 m. IV ketv.)

Bendra suma: 531 105 991 EUR

Negražintina parama: 100 000 000 EUR

Paskolos: 431 105 991 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 5

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
2.4	C2.R2 Geresnis viešųjų finansų valdymas	Valstybės biudžeto išlaidų peržiūros atlikimas
2.5	C2.R2 Geresnis viešųjų finansų valdymas	Įstatymo dėl Ukrainos biudžeto kodekso pakeitimų, kuriais nustatoma vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymo tvarka, įsigaliojimas
3.14	C3.R4 Prokuratūros reforma	Veikia baudžiamosios teisenos e. bylų valdymo sistema
7.9	C7.R7 Galimybių gauti būstą žmonėms, kuriems reikia pagalbos, užtikrinimas	Teisės akto dėl socialinio būsto fondo įsigaliojimas
7.3	C7.R3 Patobulinta asmenų su negalia reabilitacijos sistema	Teisės akto dėl asmenų su negalia reabilitacijos įsigaliojimas

Dvyliktoji dalis (2027 m. I ketv.)

Bendra suma: 318 663 594 EUR

Negražintina parama: 70 000 000 EUR

Paskolos: 248 663 594 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 3

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
10.17	C10.R7 Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Teisės aktų dėl energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo ir ekologinio projektavimo reikalavimų, kaip privalomų minimalių kriterijų vykdant viešuosius pirkimus, priėmimas
11.6	C11.R4 Geresnės laivybos ir uostų paslaugos	Visapusiško suderinimo su 2017 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/352, kuriuo nustatoma uosto paslaugų teikimo sistema ir bendros finansinio uostų skaidrumo taisyklės, nuostatomis užtikrinimas
12.2	C12. R1 Žemės ūkio ir kaimo plėtros institucinės sistemos suderinimas su ES politika	Ūkių tvarumo duomenų tinklo (ŪTDT) sistemos sukūrimas

Tryliktoji dalis (2027 m. II ketv.)

Bendra suma: 212 442 396 EUR

Negražintina parama: 50 000 000 EUR

Paskolos: 162 442 396 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 2

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
4.9	C4.R3 Kovos su pinigų plovimu priemonės	Teisės akto dėl bendro banko sąskaitų registro įsigaliojimas
4.10	C4.R3 Kovos su pinigų plovimu priemonės	Veikia bendram banko sąskaitų registrui būtina programinė ir aparatinė įranga

Keturioliktoji dalis (2027 m. III ketv.)

Bendra suma: 212 442 396 EUR

Negražintina parama: 50 000 000 EUR

Paskolos: 162 442 396 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 2

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
6.8	C6.R3 Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse	Audito ataskaitos, kuria patvirtinamas su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimas, pateikimas
8.6	C8.R4 Patobulinti viešieji pirkimai	Teisės akto dėl viešųjų pirkimų srities teisės aktų suderinimo su ES <i>acquis</i> įsigaliojimas

Penkioliktoji dalis (2027 m. IV ketv.)

Bendra suma: 1 402 119 817 EUR

Negražintina parama: 0 EUR

Paskolos: 1 402 119 817 EUR

Bendras veiksmų skaičius: 14

Eilės numeris	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas
3.11	C3.R3 Teismų sistemos skaitmenizacija	IT sprendimų sukūrimas teismų sistemoje
6.5	C6.R2 Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Ataskaitos, įrodančios, kad tinkamai laikomasi įmonių valdymo principų, pateikimas
7.13	C7.I1 Investicijos į švietimą	Ne mažiau kaip 650 mln. EUR vertės investicijos į švietimą
7.15	C7.I2 Investicijos į sveikatos priežiūrą	Ne mažiau kaip 400 mln. EUR vertės investicijos į sveikatos priežiūrą
7.16	C7.I3 Investicijos į socialinę infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 350 mln. EUR vertės investicijos į socialinę infrastruktūrą
7.17	C7.I4 Investicijos į kompensacijas už apgadintus ar sunaikintus būstus	Ne mažiau kaip 600 mln. EUR vertės investicijos į finansines kompensacijas už apgadintus būstus
7.19	C7.I5 Investicijos į pažeidžiamų gyventojų grupių aprūpinimą būstu	Ne mažiau kaip 450 mln. EUR vertės investicijos į I–II grupių negalią turinčių veteranų, mirusių veteranų šeimos narių ir šalies viduje perkeltų asmenų aprūpinimą būstu
8.9	C8.R6 Pavėluotų mokėjimų problemos sprendimas	Teisės akto dėl kovos su pavėluotais mokėjimais įsigaliojimas
8.11	C8.I1 Investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ	Ne mažiau kaip 1,750 mlrd. EUR vertės investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms bei MVĮ ir mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms
9.8	C9.I1 Investicijos į Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius	Ne mažiau kaip 20 proc. visos negražintinos finansinės paramos skyrimas subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams patenkinti
10.18	C10.I1 Investicijos į energetikos infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 550 mln. EUR vertės investicijos į energetikos infrastruktūrą
11.4	C11.R3 Geležinkelių transporto sektoriaus liberalizavimas	Potvarkių dėl geležinkelių transporto teisės aktų įgyvendinimo priėmimas
11.7	C11.I1 Investicijos į transporto infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 350 mln. EUR vertės investicijos į transporto infrastruktūrą
12.10	C12.I1 Investicijos į išminavimą	Ne mažiau kaip 150 mln. EUR vertės investicijos į žemės ūkio paskirties žemės išminavimą

C.1. VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO REFORMA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – stiprinti Ukrainos viešojo administravimo gebėjimus ir veiksmingumą ir palaipsniui suderinti viešojo administravimo srities taisykles, standartus, politiką ir praktiką su ES *acquis*, politika ir praktika. Konkrečiai šiame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos peržiūrai, nuopelnais pagrįsto valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos stiprinimui, taip pat valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklių valdymo sistemų skaitmenizacijai.

1 reforma. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reforma

Šios reformos tikslas – nustatyti skaidrią, teisingą ir nuspėjamą darbo užmokesčio sistemą, atitinkančią atitinkamus EBPO SIGMA viešojo administravimo principus¹.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios nauji teisės aktai, kuriais nustatoma nauja darbo užmokesčio sistema, grindžiama funkciniu pareigybių klasifikavimu, aiškiu darbo užmokesčio suskirstymu į fiksuotąsias ir kintamąsias dalis, ir darbo stažo priedo sumažinimas nuo 50 proc. iki 30 proc.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

2 reforma. Nuopelnais pagrįsta valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūra

Šios reformos tikslas – nustatyti nuopelnais pagrįstą valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūrą, kad būtų užtikrintas visuomenės pasitikėjimas ir į valstybės tarnybą pritraukiama labai profesionalių darbuotojų.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, ją įvykdžius įsigalios teisės aktai, kuriais siekiama pagerinti įsidarbinimo ir darbo valstybės tarnyboje ir išėjimo iš jos procedūrą. Antra, ją įvykdžius bus laipsniškai atkurta nuopelnais pagrįsta A, B ir C kategorijų tarnautojų atranka į laisvas darbo vietas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. III ketv.

3 reforma. Valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklių valdymo skaitmenizacija

Šia reforma siekiama skaitmenizuoti valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo funkcijas, daugiausia dėmesio skiriant Žmogiškųjų išteklių valdymo informacinei sistemai (HRMIS) ir bendram laisvų valstybės tarnybos darbo vietų portalui.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, ją įvykdžius bus atkurta bendras laisvų darbo vietų portalas (career.gov.ua), kad būtų galima rengti statistinius duomenis apie visas laisvas darbo vietas ir paskyrimus. Antra, veiks Žmogiškųjų išteklių valdymo informacinė sistema (HRMIS); ji bus naudojama visose ministerijose ir visose kitose veikiančiose centrinėse vykdomosiose institucijose ir jų teritoriniuose organuose.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

¹ OECD (2023), *The Principles of Public Administration*, OECD, Paris, <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf>

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis	Veiksmo aprašymas
1.1	1 reforma. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reforma	Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reformos teisės aktų pakeitimų įsigaliojimas	I ket v. 2025 m.	Teisės aktų įsigaliojimas (įskaitant būtinų antrinės teisės ir norminių aktų priėmimą), laikantis atitinkamų EBPO SIGMA viešojo administravimo principų. Teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – darbo užmokesčio nustatymas remiantis funkciniu pareigybių klasifikavimu; – aiškus darbo užmokesčio suskirstymas į fiksuotąsias arba garantuotas (ne mažiau kaip 70 proc. per metus) ir kintamąsias (ne daugiau kaip 30 proc. per metus) dalis; – darbo stažo priedo sumažinimas nuo 50 proc. iki 30 proc.
1.2	2 reforma. Nuopelnais pagrįsta valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūra	Teisės aktų pakeitimų, kuriais siekiama patobulinti įsidarbinimo ir darbo valstybės tarnyboje ir išėjimo iš jos procedūrą, įsigaliojimas	III k etv. 2025 m.	Teisės aktų įsigaliojimas (įskaitant būtinų antrinės teisės ir norminių aktų priėmimą), siekiant pagerinti įsidarbinimo ir darbo valstybės tarnyboje ir išėjimo iš jos procedūrą. Teisės aktai atitinka atitinkamus EBPO SIGMA viešojo administravimo principus, susijusius su nuopelnais pagrįstu įdarbinimu.
1.3	2 reforma. Nuopelnais pagrįsta valstybės tarnautojų įdarbinimo ir atrankos procedūra	Laipsniškas nuopelnais pagrįsto įdarbinimo atkūrimas valstybės tarnyboje	III k etv. 2026 m.	Nuopelnais pagrįstos visų valstybės tarnautojų atrankos į laisvas darbo vietas atkūrimas vyks laipsniškai trimis etapais: 1) A kategorijos valstybės tarnybos pareigoms; 2) B kategorijos valstybės tarnybos pareigoms (Ukrainos kontroliuojamoje teritorijoje, kurioje nevyksta karo veiksmai); 3) C kategorijos valstybės tarnybos pareigoms (Ukrainos kontroliuojamoje teritorijoje, kurioje nevyksta karo veiksmai).
1.4	3 reforma. Valstybės tarnybos ir žmoniškųjų išteklių valdymo skaitmenizacija	Bendro laisvų valstybės tarnybos darbo vietų portalo atkūrimas ir modernizavimas	I ket v. 2026 m.	Atkurtame ir visu pajėgumu veikiančiame bendrame laisvų valstybės tarnybos darbo vietų portale (career.gov.ua) galima rengti statistinius duomenis apie visas laisvas darbo vietas ir paskyrimus.

1.5	3 reforma. Valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklų valdymo skaitmenizacija	Veikia Žmogiškųjų išteklių valdymo informacinė sistema (HRMIS)	I ket v.	2026 m.	Veikia Žmogiškųjų išteklių valdymo informacinė sistema (HRMIS); ji naudojama visose ministerijose ir visose kitose veikiančiose centrinėse vykdomosiose institucijose ir jų teritoriniuose organuose.
-----	---	--	-------------	------------	---

C.2. VIEŠŲJŲ FINANSŲ VALDYMAS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – padidinti Ukrainos makroekonominį ir finansinį atsparumą, užtikrinti veiksmingą viešųjų lėšų naudojimą, laikytis ES standartų ir skatinti tvarų augimą.

1 reforma. Geresnis pajamų valdymas

Šios reformos tikslas – padidinti vidaus pajamų sutelkimą didinant mokesčių ir maitų administravimo veiksmingumą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, bus priimtas Valstybinės maitų tarnybos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos ilgalaikis nacionalinis strateginis planas. Antra, bus priimtas Ukrainos valstybinės mokesčių inspekcijos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos strateginis planas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

2 reforma. Geresnis viešųjų finansų valdymas

Šios reformos tikslas – sukurti veiksmingą viešųjų finansų valdymo sistemą ir užtikrinti valstybės finansinį stabilumą.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, siekiant atkurti vidutinės trukmės biudžeto planavimą ir užtikrinti biudžeto politikos nuspėjamumą, bus patvirtinta 2025–2027 m. biudžeto deklaracija. Antra, įvykdžius reformą bus nustatyta metinė valstybės biudžeto išlaidų peržiūra, atsižvelgiant į EBPO praktiką prioritetinėse srityse, įskaitant socialinę apsaugą, švietimą, sveikatos priežiūrą, energetiką, paramą verslui. Trečia, įsigalios įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Ukrainos biudžeto kodeksas siekiant nustatyti vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymo procedūrą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. IV ketv.

3 reforma. Geresnis valstybės skolos valdymas

Šios reformos tikslas – padidinti valstybės skolos valdymo politikos skaidrumą ir valstybės skolos valdymo veiksmingumą.

Šiai reformai siūlomas vienas veiksmas, t. y. priimti 2026–2028 m. vidutinės trukmės valstybės skolos valdymo strategiją. Strategija apims dabartinės valstybės skolos struktūros ir tendencijų analizę, siektinų reikšmių nustatymą skolos tvarumui užtikrinti ir priemonių, skirtų nacionalinių vyriausybės vertybinių popierių rinkai, rengimą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

4 reforma. Geresnis viešųjų investicijų valdymas

Šios reformos tikslas – sustiprinti Ukrainos viešųjų investicijų valdymo institucinę sistemą, nustatant dalyvių vaidmenis ir atsakomybes sritis visais investicinių projektų ciklo etapais, strateginius prioritetus, skaidrumą ir skaitmeninę projektų stebėsenos sistemą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, bus priimtas veiksmų planas, kuriuo įgyvendinamos veiksmų gairės, skirtos užtikrinti geresnį viešųjų investicijų valdymą. Antra, įvykdžius reformą bus sukurta ir įgyvendinta skaitmeninė valdymo priemonė, skirta Ukrainos atstatymui

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

5 reforma. Patobulintos audito sistemos

Šios reformos tikslas – sustiprinti audito ir finansų kontrolės sistemą, visų pirma siekiant pasiekti aukšto lygio Europos Sąjungos finansinių interesų, susijusių su pagal Ukrainos priemonės I ramstį naudojamomis lėšomis, apsaugą, laikantis Reglamento (ES) 2024/792 35 straipsnio.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimti, ir kai taikytina įsigalios, nutarimų ar kitų teisės aktų dėl valstybės finansų kontrolės pakeitimai, kad Valstybės audito tarnyba galėtų turėti priemonių ES finansinių interesų, visų pirma kiek tai susiję su pagal Ukrainos priemonės I ramstį naudojamomis lėšomis, aukšto lygio apsaugai užtikrinti.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
2.1	1 reforma. Geresnis pajamų valdymas	Valstybinės mokesčių inspekcijos skaitmenizacijos strateginio plano priėmimas	IV k etv.	2024 m.	Ukrainos valstybinės mokesčių inspekcijos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos strateginio plano priėmimas, laikantis 2024–2030 m. nacionalinės pajamų strategijos rekomendacijų.
2.2	1 reforma. Geresnis pajamų valdymas	Valstybinės muitų tarnybos skaitmenizacijos plano priėmimas	II ke tv.	2024 m.	Valstybinės muitų tarnybos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos ilgalaikio nacionalinio strateginio plano priėmimas.
2.3	2 reforma. Geresnis viešųjų finansų valdymas	2025–2027 m. biudžeto deklaracijos patvirtinimas	II ke tv.	2024 m.	2025–2027 m. biudžeto deklaracija patvirtinta ir pateikta Parlamentui. Deklaracijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – pagrindinės makroekonominės šalies ekonominio ir socialinio vystymosi prognozės; – pagrindiniai biudžeto rodikliai (pajamos, išlaidos, biudžeto deficitas, valstybės skola); – viešosios politikos prioritetai pagal sritis ir kiekvieno pagrindinio išlaidų skyriaus išlaidų viršutinės ribos; – valstybės biudžeto ir vietos biudžetų santykiai, įskaitant vietos biudžetų vidutinės trukmės prognozių rengimo gaires; – fiskalinės rizikos vertinimas.
2.4	2 reforma. Geresnis viešųjų finansų valdymas	Valstybės biudžeto išlaidų peržiūros atlikimas	IV k etv.	2026 m.	Valstybės biudžeto išlaidų peržiūros atliekamos kasmet remiantis vyriausybės sprendimu ir metodika, atsižvelgiant į geriausią EBPO praktiką, visų pirma tokiose prioritetinėse srityse kaip socialinė apsauga, švietimas, sveikatos priežiūra, energetika, parama verslui.
2.5	2 reforma. Geresnis viešųjų finansų valdymas	Įstatymo dėl Ukrainos biudžeto kodekso pakeitimų, kuriais nustatoma vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymo tvarka, įsigaliojimas	IV k etv.	2026 m.	Įstatymo dėl Ukrainos biudžeto kodekso pakeitimų, kuriais nustatoma vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymo tvarka, įsigaliojimas Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – subjektų, atsakingų už vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymą, nustatymas; – įvairių subjektų, atsakingų už vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymą, bendradarbiavimo tvarkos nustatymas; – metodinių sistemų, skirtų vietos biudžetų fiskalinei rizikai valdyti, nustatymas.

2.6	3 reforma. Geresnis valstybės skolos valdymas	Vidutinės trukmės valstybės skolos valdymo strategijos priėmimas	IV k etv.	2025 m.	2026–2028 m. vidutinės trukmės valstybės skolos valdymo strategijos (MTDS) priėmimas MTDS daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – dabartinės valstybės skolos struktūros ir tendencijų analizė; – siektinos reikšmės skolos tvarumui užtikrinti; – nacionalinių vyriausybės vertybinių popierių rinkos plėtros priemonės.
2.7	4 reforma. Geresnis viešųjų investicijų valdymas	Veiksmų gairių dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimas	II ke tv.	2024 m.	Veiksmų plano dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimas. Veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama toliau išvardytoms pagrindinėms sritims ir jame nurodoma veiksmų seka ir terminai: – viešųjų investicijų strateginio planavimo, glaudžiai susijusio su biudžeto planavimu, įdiegimas; – visų dalyvių pareigų nustatymas visais investicinio projekto ciklo etapais; – vieningo požiūrio į investicinių projektų atranką, vertinimą ir stebėseną, neatsižvelgiant į finansavimo šaltinius (biudžeto pajamas, tarptautinius paramos teikėjus, valstybės (vietos) garantijas, koncesijas, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes) nustatymas, kad būtų galima parengti bendrą projektų planą; – prioritetų nustatymo kriterijų, apimančių apibrėžtus poreikius, projektų brandą, nustatymas ir suderinimas su sektorių ir (arba) regioninėmis strategijomis viešųjų investicijų valdymo kontekste; – nepriklausomo didelių viešųjų investicinių projektų vertinimo numatymas.
2.8	4 reforma. Geresnis viešųjų investicijų valdymas	Skaitmeninės valdymo priemonės, skirtos Ukrainos atstatymui, kūrimas ir įgyvendinimas	III k etv.	2025 m.	Ukrainos atstatymui skirtos skaitmeninės valdymo priemonės, kurią naudojant visuomenei suteikiama prieiga prie duomenų apie atstatymo projektus visais etapais, įskaitant planavimą, finansavimą, viešuosius pirkimus, statybą ir perdavimą eksploatuoti, sukūrimas ir įgyvendinimas, kad būtų galima viešai ir skaidriai stebėti projektų įgyvendinimą ir geriau koordinuoti sektorių atstatymo pastangas.
2.9	5 reforma. Geresnė audito ir finansų kontrolės sistema	Atitinkamų teisės aktų dėl valstybės finansų kontrolės pakeitimų priėmimas	IV k etv.	2025 m.	Ministrų kabineto nutarimų pakeitimų priėmimas ir, jei reikia, kitų atitinkamų teisės aktų dėl valstybės finansų kontrolės įsigaliojimas. Šiuose pakeitimuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – remiantis tarptautiniais audito standartais siekiama užtikrinti, kad valstybės audito tarnybos turėtų priemonių Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti, visų pirma kiek tai susiję su pagal Ukrainos priemonės I ramstį naudojamomis lėšomis;

					– viešųjų pirkimų procedūrų stebėsenos priemonių stiprinimas.
--	--	--	--	--	---

C.3. TEISMŲ SISTEMA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – didinti teismų sistemos pajėgumus, atskaitomybę, sąžiningumą, veiksmingumą ir skaidrumą, nes tai labai svarbu siekiant užtikrinti teisinės valstybės principo taikymą ir žmogaus teisių apsaugą Ukrainoje, taip pat greitą atsigavimą, ekonomikos augimą ir investicijų pritraukimą.

1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas

Šios reformos tikslas – konsoliduoti teismų reformos rezultatus ir didinti visuomenės pasitikėjimą teisinėmis institucijomis vėl pradedant taikyti skaidrią ir nuopelnais pagrįstą teisėjų atranką, gerinant teisėjų kvalifikacijos vertinimą, griežtinant drausminės atsakomybės sistemą, stiprinant esamas teismų sąžiningumo priemones ir įsteigiant naują teismą, kuris nagrinėtų administracines bylas, susijusias su valstybės agentūromis.

Reformą sudaro penki veiksmai. Pirma, 20 proc. laisvų teisėjų darbo vietų bus užpildoma remiantis iš dalies pakeistu teisės aktu, kuris apima supaprastintus atrankos etapus ir sutrumpintus privalomus teisėjų mokymo laikotarpius, nuoseklų aiškių vertinimo kriterijų ir vertinimo balais metodikos taikymą, taip pat Viešosios etikos tarybos dalyvavimą vertinant kandidatų į teisėjus sąžiningumą. Antra, bus įsteigtas naujas teismas administracinėms byloms, susijusioms su valstybės institucijomis, nagrinėti. Naujojo administracinio teismo teisėjai bus atrenkami atlikus patikimą sąžiningumo ir profesionalumo patikrinimą dalyvaujant nepriklausomiems ekspertams. Trečia, 20 proc. neišnagrinėtų drausminių bylų bus išsprendžiama dalyvaujant Drausmės inspektorių tarnybai, remiantis Aukštosios teisingumo tarybos prioritetų nustatymo metodika. Ketvirta, bus užbaigtas 50 proc. neišnagrinėtų bylų kvalifikacinis vertinimas (tikrinimas). Penkta, įsigalios įstatymai ir potvarkiai, susiję su sąžiningumo deklaracijų peržiūra ir tikrinimu.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas

Šios reformos tikslas – pagerinti nemokumo ir vykdymo užtikrinimo procedūras suderinant atitinkamus teisės aktus su ES *acquis* ir stiprinant institucinius ir kitus gebėjimus juos tinkamai taikyti.

Reformą sudaro penki veiksmai. Pirma, įsigalios teisės aktai dėl nemokumo tvarkos tobulinimo, nemokumo prevencijos sistemos nustatymo ir teisės subjektų bei verslininkų išankstinio perspėjimo priemonės, atitinkančios ES *acquis*. Antra, įsigalios teisės aktai, kuriais labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) nustatomos supaprastintos nemokumo procedūros, atitinkančios ES *acquis*. Trečia, įsigalios įstatymas dėl teismo sprendimų, susijusių su pinigineis ir nepiniginėmis prievolėmis, vykdymo užtikrinimo ir tolesnio vykdymo užtikrinimo procedūrų skaitmenizacijos. Ketvirta, pradės veikti atnaujinta

IT sistema, skirta vykdymo užtikrinimo procesui palengvinti, skolininkų turto sekimui, banko sąskaitų įšaldymui ir skolų išieškojimui. Penkta, pradės veikti duomenų apie teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą rinkimo sistema.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

3 reforma. Teismų sistemos skaitmenizacija

Šios reformos tikslas – suteikti daugiau galimybių kreiptis į teismą, padidinti teismų veiklos skaidrumą, veiksmingumą ir efektyvumą, sutaupyti veiklos išlaidų ir sudaryti sąlygas formuoti įrodymais grindžiamą politiką teisminėse institucijose.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus pakeisti ir (arba) atnaujinti Bendros teisminės informacijos ir telekomunikacijų sistemos (UJITS) moduliai ir įdiegtos naujos IT sistemos.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

4 reforma. Prokuratūros reforma

Šios reformos tikslas – stiprinti prokuratūros pareigūnų sąžiningumą, meritokratiją ir profesionalumą ir užkirsti kelią korupcijai baudžiamojo teisingumo grandinėje.

Reformą sudaro trys veiksmas. Pirma, įsigalios teisės aktai, kuriais nustatomas skaidrus ir nuopelnais pagrįstas vadovaujančių prokurorų atrankos procesas. Antra, įsigalios teisės aktas, kuriuo patobulinama prokurorams skirta drausminė sistema ir didinami Prokurorų kvalifikacijos ir drausmės komisijos gebėjimai. Trečia, baudžiamosios teisenos grandinėje bus įdiegta e. bylų valdymo sistema, kad baudžiamąsias bylas būtų galima tvarkyti skaitmeniniu būdu.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
3.1	1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Bus užpildyta ne mažiau kaip 20 proc. laisvų teisėjų darbo vietų.	III ketv.	2025 m.	Ne mažiau kaip 20 proc. laisvų teisėjų darbo vietų 2023 m. spalio 16 d. (iš viso 2 205 pareigybės) užpildoma remiantis iš dalies pakeistu teisės aktu, į kurį įtraukti šie elementai: – supaprastinti atrankos etapai ir sutrumpinti privalomi teisėjų mokymo laikotarpiai; – nuoseklus aiškių ir tinkamai paskelbtų vertinimo kriterijų ir kandidatų į teisėjo pareigas profesinės kompetencijos ir sąžiningumo vertinimo metodikos taikymas; – Viešosios etikos tarybos dalyvavimas vertinant kandidatų į teisėjo pareigas sąžiningumą, kai to reikalaujama pagal įstatymą.
3.2	1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Naujo teismo administracinės bylos nagrinėti įsteigimas	III ketv.	2025 m.	Bus įsteigtas naujas teismas administracinėms byloms, susijusioms su nacionalinėmis valstybinėmis agentūromis, nagrinėti; jį sudarys pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai ir jo teisėjai bus atrenkami atlikus patikimą sąžiningumo ir profesionalumo patikrinimą dalyvaujant nepriklausomiems ekspertams.
3.3	1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	Sprendimo priėmimas 20 proc. senų drausminių bylų, kurios 2023 m. pabaigoje buvo neišnagrinėtos	IV ketv.	2025 m.	20 proc. ankstesnių drausminių procesų (skundų), kurie 2023 m. gruodžio 31 d. nebuvo užbaigti, bus priimtas sprendimas dalyvaujant Drausmės inspektorių tarnybai ir remiantis Aukštosios teisingumo tarybos darbo tvarkos taisyklių (iš dalies pakeistų 2023 m. lapkričio 21 d. Nr. 1068/0/15-23) 13.7 punkte numatytais drausminių skundų nagrinėjimo prioriteto nustatymo kriterijais, kurie skelbiami oficialioje Aukštosios teisingumo tarybos svetainėje.
3.4	1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės, sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	50 proc. teisėjų, kurių 2016 m. rugsėjo 30 d. kvalifikacijos vertinimas (tikrinimas) dar nebuvo atliktas, kvalifikacijos vertinimo (tikrinimo) užbaigimas	IV ketv.	2025 m.	Užbaigtas 50 proc. teisėjų, kurių 2016 m. rugsėjo 30 d. kvalifikacijos vertinimas (tikrinimas) dar nebuvo atliktas, kvalifikacijos vertinimas (tikrinimas), laikantis nustatytų procedūrų ir dalyvaujant Viešosios etikos tarybai.
3.5	1 reforma. Teisminių institucijų atskaitomybės,	Teisės akto, kuriuo peržiūrimos teisėjų sąžiningumo deklaracijos ir jų	II ketv.	2025 m.	Ukrainos Aukščiausiosios teisėjų kvalifikacijos komisijos įstatymų ir potvarkių, kuriais peržiūrimos teisėjų sąžiningumo deklaracijos ir jų tikrinimo procesas, įsigaliojimas. Šiuose aktuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – sąžiningumo deklaracijų turinio ir tikrinimo inicijavimo pagrindų paaiškinimas;

	sąžiningumo ir profesionalumo didinimas	tikrinimo procesas, įsigaliojimas			– laikotarpio, kurį apima tikrinimas, pratęsimas; – tikrinimo procedūros tobulinimas nurodant tikrinimo mechanizmus ir terminus, apibrėžiant tikrinimo procese dalyvaujančių asmenų ir subjektų teises ir pareigas, paaiškinant teises tikrinimo pasekmes.
3.6	2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Teisės aktų dėl nemokumo tvarkos tobulinimo įsigaliojimas	IV ketv.	2024 m.	Įstatymo dėl nemokumo tvarkos tobulinimo ir atitinkamų antrinės teisės aktų, kuriais nustatoma nemokumo prevencijos sistema ir juridiniams asmenims ir verslininkams skirta ankstyvojo perspėjimo priemonė, laikantis 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132, įsigaliojimas. Naujame teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – bankroto prevencija ir skolininkų mokumo atkūrimas; – ankstyvas krizės požymių bendrovėje nustatymas; – papildomų įmonių mokumo atkūrimo galimybių nustatymas; – galimybė įmonėms gauti informaciją apie nemokumo prevencijos ir ankstyvojo perspėjimo mechanizmus.
3.7	2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Teisės akto dėl supaprastintų labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) nemokumo procedūrų įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Teisės akto dėl supaprastintų labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) nemokumo procedūrų įsigaliojimas laikantis 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132, principų. Teisės aktas rengiamas remiantis reguliavimo poveikio vertinimu, dalyvaujant ES ekspertams. Teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – supaprastintoms neteisminėms ir bankroto procedūroms, susijusioms su labai mažomis, mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis (įskaitant individualius verslininkus); – labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtų nemokumo priemonių ir nemokumo specialistų paslaugų prieinamumui; – labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių piktnaudžiavimo nemokumo procedūromis prevencijai.
3.8	2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo	Teisės akto dėl teismo sprendimų, susijusių su pinigėmis ir nepiniginėmis	II ketv.	2025 m.	Įstatymo dėl teismo sprendimų, susijusių su pinigėmis ir nepiniginėmis prievolėmis vykdymo užtikrinimo ir tolesnės vykdymo užtikrinimo procesų skaitmenizacijos įsigaliojimas

	sprendimų vykdymo užtikrinimas	prievolėmis ir skaitmenizavimu, vykdymo užtikrinimo įsigaliojimas			
3.9	2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Veikia duomenų apie teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą rinkimo sistema	IV ketv.	2025 m.	Veikia duomenų apie teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą rinkimo sistema.
3.10	2 reforma. Nemokumo reformos ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas	Veikia atnaujinta teismo sprendimų vykdymo užtikrinimo IT sistema	II ketv.	2026 m.	Veikia modernizuota vykdymo užtikrinimo IT sistema, palengvinanti vykdymo užtikrinimo procesą, skolininkų turto sekimą, banko sąskaitų išaldymą ir skolų išieškojimą.
3.11	3 reforma. Teismų sistemos skaitmenizacija	IT sprendimų sukūrimas teismų sistemoje	IV ketv.	2027 m.	Veikia IT sprendimai, kuriais pakeičiami ir (arba) modernizuojami UJITS moduliai ir (arba) diegiamos naujos IT sistemos, remiantis veiksmų gairėmis.
3.12	4 reforma. Prokuratūros reforma	Teisės akto, kuriuo numatoma galimybė atrinkti vadovaujančius prokurorus skaidriai ir pagal nuopelnus, įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Teisės akto, kuriuo numatoma galimybė atrinkti vadovaujančius prokurorus skaidriai ir pagal nuopelnus, įsigaliojimas. Šiame teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – aiškūs vertinimo kriterijai, įskaitant profesinę kompetenciją ir sąžiningumą ir (arba) etiką; – skaidri, konkurencinga ir nuopelnais pagrįsta atrankos procedūra, apimanti patikimą profesionalumo ir sąžiningumo patikrą; – prokuratūros ir savivaldos institucijų, visų pirma Prokurorų tarybos, institucinių gebėjimų ir įgaliojimų stiprinimas atrenkant prokurorus į aukštas pareigas.
3.13	4 reforma. Prokuratūros reforma	Teisės akto, kuriuo patobulinama prokurorams skirta drausminė sistema ir didinami Prokurorų	III ketv.	2026 m.	Teisės akto, kuriuo patobulinama prokurorams skirta drausminė sistema ir didinami Prokurorų kvalifikacijos ir drausmės komisijos instituciniai gebėjimai, įsigaliojimas. Patobulintoje teisinėje ir institucinėje sistemoje, kuria siekiama įgyvendinti GRECO rekomendacijas, daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

		kvalifikacijos ir drausmės komisijos gebėjimai, įsigaliojimas			– drausminių nusižengimų, susijusių su prokurorų elgesiu ir jų atitiktimi etikos standartams, nustatymui ir esamų drausminių sankcijų sąrašo išplėtimui siekiant padidinti jų proporcingumą ir veiksmingumą; – nuostatų dėl Prokurorų kvalifikacijos ir drausmės komisijos sudėties daliniam keitimui, siekiant užtikrinti, kad dauguma vietų priklausytų jų kolegų išrinktiems prokurorams, ir vykdant nepriklausomą bei objektyvią visų kandidatų į Prokurorų kvalifikacijos ir drausmės komisijos narių pareigas išankstinės atrankos procedūrą, įskaitant jų sąžiningumo patikrinimą; – drausminių procedūrų veiksmingumo didinimui pratęsiant senaties terminą.
3.14	4 reforma. Prokuratūros reforma	Veikia baudžiamosios teisenos e. bylų valdymo sistema	IV ketv.	2026 m.	Veikia baudžiamosios teisenos grandinėje veikianti e. bylų valdymo sistema, sudaranti sąlygas tvarkyti baudžiamąsias bylas ir palaipsniui pakeisti arba iš esmės atnaujinti pasenusį Bendrą ikiteisminių tyrimų registrą.

C.4. KOVA SU KORUPCIJA IR PINIGŲ PLOVIMU

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – sustiprinti pagrindines kovos su korupcija agentūras ir atnaujinti teisinę sistemą, kad būtų padidintas bendras kovos su korupcija sistemos veiksmingumas ir valstybės kovos su korupcija politikos įgyvendinimas, nes tai labai svarbu siekiant palankios verslo ir investicijų aplinkos, tvaraus atsigavimo ir ekonomikos augimo. Šiame skyriuje taip pat nagrinėjami trūkumai, susiję su turto susigrąžinimu ir valdymu instituciniu ir procedūriniu lygmenimis, taip pat su Ukrainos teisės aktų derinimu su ES *acquis* ir FATF standartais kovos su pinigų plovimu srityje, kad būtų galima geriau kovoti su ekonominiais nusikaltimais ir pagerinti bendrą verslo aplinką Ukrainoje.

1 reforma. Kovos su korupcija struktūros institucinių pajėgumų plėtojimas

Šios reformos tikslas – vykdant aktyvius ir veiksmingus tyrimus padidinti bendrą kovos su korupcija infrastruktūros pajėgumą kovoti su korupcija, įskaitant aukšto lygio korupciją.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, Specializuotai kovos su korupcija prokuratūrai (SAPO) bus suteikta galimybė padidinti savo darbo jėgą nuo 10 proc. iki 15 proc. Antra, bus paskirtas naujas Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas. Trečia, Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo (HACC) teisėjų ir aparato darbuotojų skaičius bus padidintas atitinkamai 60 proc. ir 40 proc.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

2 reforma. Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija

Bendras reformos tikslas – stiprinti pagrindines kovos su korupcija institucijas ir supaprastinti baudžiamąjį procesą, kad būtų padidintas jų veiksmingumas, be kita ko, aukšto lygio korupcijos bylose, kartu užkertant kelią piktnaudžiavimui procesiniais veiksmais ir nederamam kišimuisi. Reforma taip pat šalinami trūkumai, susiję su turto susigrąžinimu ir valdymu instituciniu ir procedūriniu lygmenimis.

Reformą sudaro keturi veiksmai. Pirma, įsigalios iš dalies pakeistas Baudžiamasis kodeksas ir Baudžiamojo proceso kodeksas. Iš dalies pakeistu teisės aktu bus patobulintos nuostatos, kuriomis reglamentuojamos derybos dėl kaltinimų pripažinimo; bus panaikintas ikiteisminio tyrimo laikotarpis nuo baudžiamojo proceso įregistravimo iki pranešimo apie įtarimą ir bus leidžiama nagrinėti tam tikras bylas vienam Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo teisėjui. Antra, bus priimta nauja kovos su korupcija strategija ir valstybinė kovos su korupcija programa po 2025 m. Trečia, bus priimtas 2023–2025 m. turto susigrąžinimo strategijos įgyvendinimo veiksmų planas. Ketvirta, įsigalios įstatymas, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra (ARMA).

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

3 reforma. Kovos su pinigų plovimu priemonės

Šios reformos tikslas – toliau derinti Ukrainos teisinę sistemą su ES *acquis* ir FATF standartais ir sukurti veiksmingą kovos su pinigų plovimu sistemą Ukrainoje, kad būtų galima geriau kovoti su ekonominiais nusikaltimais ir gerinti bendrą verslo aplinką Ukrainoje.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, bus atliktas kitas nacionalinis rizikos vertinimas. Antra, įsigalios teisės aktai dėl bendro fizinių ir juridinių asmenų banko sąskaitų registro pagal ES standartus. Trečia, bus įdiegta bendram registrui būtina programinė ir aparatinė įranga.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. II ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
4.1	1 reforma. Kovos su korupcija struktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Didesnis Specializuotos kovos su korupcija prokuratūros darbuotojų skaičius	III ketv.	2024 m.	Specializuotai kovos su korupcija prokuratūrai suteikiama galimybė padidinti savo darbo jėgą nuo 10 proc. iki 15 proc. Nacionalinio kovos su korupcija biuro darbuotojų.
4.2	1 reforma. Kovos su korupcija struktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Naujo Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo skyrimas	II ketv.	2024 m.	2024 m. Po atrankos procedūros pagal Korupcijos prevencijos įstatymą paskirtas naujas Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas.
4.3	1 reforma. Kovos su korupcija struktūros institucinių pajėgumų plėtojimas	Didesnis Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo darbuotojų skaičius	I ketv.	2025 m.	Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo (HACC) teisėjų skaičius padidinamas 60 proc., o HACC aparato darbuotojų skaičius – 40 proc.
4.4	2 reforma. Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso įsigaliojimas	III ketv.	2024 m.	Ukrainos įstatymų, kuriais iš dalies keičiamas Ukrainos baudžiamasis kodeksas ir Ukrainos baudžiamojo proceso kodeksas, įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – nuostatų, kuriomis reglamentuojamos derybos dėl kaltinimų pripažinimo, tobulinimas; – ikiteisminio tyrimo laikotarpio panaikinimas nuo baudžiamojo proceso įregistravimo iki pranešimo apie įtarimą; – leidimas, kad tam tikras bylas nagrinėtų vienas Aukščiausiojo kovos su korupcija teismo teisėjas.
4.5	2 reforma. Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Naujos kovos su korupcija strategijos ir valstybinės kovos su korupcija programos po 2025 m. priėmimas	II ketv.	2026 m.	Parlamentas ir vyriausybė atitinkamai priima ir paskelbia kovos su korupcija strategiją ir valstybinę kovos su korupcija programą, apimančią laikotarpį po 2025 m.
4.6	2 reforma.	2023–2025 m. turto susigrąžinimo strategijos	III ketv.	2024 m.	2023–2025 m. turto susigrąžinimo strategijos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas ir paskelbimas ministrų kabineto svetainėje.

	Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas			
4.7	2 reforma. Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija	Įstatymo, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra, įsigaliojimas	I ketv.	2025 m.	Įstatymo, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra, įsigaliojimas Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – skaidri ir nuopelnais pagrįsta agentūros vadovo atrankos procedūra, įskaitant patikimą sąžiningumo ir profesionalumo patikrinimą; – nepriklausomo išorės veiksmingumo vertinimo sistema; – agentūros kontroliuojamo konfiskuoto turto valdymo ir pardavimo skaidri procedūra.
4.8	3 reforma. Kovos su pinigų plovimu priemonės	Kito nacionalinio rizikos vertinimo atlikimas	IV ketv.	2025 m.	Kito nacionalinio rizikos vertinimo parengimas ir įgyvendinimas pagal atnaujintą pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizikos Ukrainoje nacionalinio vertinimo metodiką
4.9	3 reforma. Kovos su pinigų plovimu priemonės	Teisės akto dėl bendro banko sąskaitų registro įsigaliojimas	II ketv.	2027 m.	Būtinės teisinės sistemos, skirtos bendram fizinių ir juridinių asmenų banko sąskaitų registrui pagal ES standartus, įsigaliojimas iš dalies pakeičiant Ukrainos teisės aktus mokesčių, bankininkystės, kovos su pinigų plovimu, kapitalo rinkos ir mokėjimo paslaugų srityse.
4.10	3 reforma. Kovos su pinigų plovimu priemonės.	Veikia bendram registrui būtina programinė ir aparatinė įranga	II ketv.	2027 m.	Veikia bendram banko sąskaitų registrui būtina programinė ir aparatinė įranga.

C.5. FINANSŲ RINKOS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – išnaudoti Ukrainos finansų sektoriaus potencialą skatinti ekonomikos augimą ir remti ekonomikos atsigavimą stebint bankų sektoriaus būklę, kad būtų išlaikytas finansinis stabilumas, stiprinant reguliavimo sistemą ją derinant su ES standartais, sprendžiant neveiksnių paskolų problemą ir gerinant kapitalo rinkų reguliavimą.

1 reforma. Bankų sektoriaus vertinimas

Šios reformos tikslas – grįžti prie reguliaraus vertinimo proceso, nustatyti galimą pagrindinių bankų pažeidžiamumą ir užtikrinti Ukrainos bankų sistemos atsparumą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ukrainos nacionalinis bankas atliks didžiausių bankų atsparumo vertinimą, kuris apima testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pagal nepalankų scenarijų ir nepriklausomą turto kokybės peržiūrą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

2 reforma. Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas

Šios reformos tikslas – nustatyti valstybės valdomų bankų pardavimo principus ir laipsniško valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimo strategiją.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, atnaujintuose teisės aktuose bus nustatyti pagrindiniai įvairių valstybės bankų nuosavybės dalių pardavimo principai, kartu suteikiant lankstumo visiškam įsigijimui. Antra, bus priimta strategija, siekiant pasirengti laipsniškam valstybės nuosavybės mažinimui valstybės bankuose.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

3 reforma. Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas

Šios reformos tikslas – pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, Ukraina priims neveiksnių paskolų pertvarkymo strategiją, daugiausia dėmesio skirdama prudenciniams reikalavimams ir gerindama neveiksnių paskolų restruktūrizavimo ir pertvarkymo sistemą. Antra, bus priimti paskesni atitinkamų įstatymų pakeitimai, kuriais atsižvelgiama į strategijos rekomendacijas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

4 reforma. Didesni finansų priežiūros institucijos pajėgumai

Šios reformos tikslas – pagerinti kapitalo rinkų ir organizuotų biržos prekių rinkų valstybinį reguliavimą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios įstatymas dėl valstybės kapitalo rinkų ir organizuotų biržos prekių rinkų reguliavimo gerinimo, suderintas su Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) standartais.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
5.1	1 reforma. Bankų sektoriaus vertinimas	Paskelbtas bankų sistemos atsparumo vertinimas	I ketv.	2026 m.	Ukrainos nacionalinis bankas (NBU) paskelbia didžiausių bankų sistemos bankų atsparumo vertinimą (vertinant pagal turta), kuris apima testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pagal nepalankų scenarijų, ir nepriklausomo turto kokybės peržiūros rezultatus, jei sąlygos leidžia jį atlikti.
5.2	2 reforma. Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas	Teisės akto dėl valstybės valdomų bankų pardavimo principų įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Atnaujintų teisės aktų dėl valstybės valdomų bankų pardavimo, t. y. 2012 m. Ukrainos įstatymo dėl valstybės valdomų akcijų nuosavybės teisių banko kapitale, kurį valstybė rekapitalizavo, Nr. 4524-VI, įsigaliojimas. Persvarstytu teisės aktu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos parduoti įvairias valstybės bankų nuosavybės dalis, kartu suteikiant lankstumo visiškam įsigijimui. Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujamas parduodant valstybės valdomus bankus, bus parengti per bendras diskusijas ir bendru sutarimu su tarptautiniais paramos teikėjais.
5.3	2 reforma. Valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimas	Laipsniško valstybės nuosavybės bankų sektoriuje mažinimo strategijos priėmimas	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės nutarimo ar kito vyriausybės teisės akto, kuriuo patvirtinama valstybės valdomų bankų reformos strategija, priėmimas, nustatant laipsnišką valstybės nuosavybės mažinimą bankų sektoriuje. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – finansinė būklė ir stabilumas; – neveiksnių paskolų valdymas; – fiskalinės rizikos mažinimas; – bankų valdymo ir veiklos efektyvumo didinimas; – banko vertės didinimas, ilgalaikis gyvybingumas ir privatizavimo veiksmai (kai aktualu).
5.4	3 reforma. Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas	Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos priėmimas	II ketv.	2025 m.	Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos, atitinkančios atitinkamą ES praktiką, priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – neveiksnių paskolų pripažinimo ir pertvarkymo prudencinių reikalavimų griežtinimas; – finansų įstaigų ir valstybės agentūrų keitimasis duomenimis apie neveiksnius paskolas ir kitais atitinkamais rinkos duomenimis siekiant pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą;

					– galimų kliūčių peržiūra ir priemonių, skirtų neveiksnių paskolų restruktūrizavimo ir pertvarkymo sistemai tobulinti, rengimas.
5.5	3 reforma. Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas	Teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą, įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Teisės aktų, kuriais įgyvendinamos neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos rekomendacijos, kuriomis gerinama neveiksnių paskolų pertvarkymo sistema, įsigaliojimas.
5.6	4 reforma. Didesni finansų priežiūros institucijos pajėgumai	Įstatymo dėl kapitalo rinkų ir organizuotų biržos prekių rinkų valstybinio reguliavimo gerinimo įsigaliojimas	IV ketv.	2025 m.	Įstatymo dėl kapitalo rinkų ir organizuotų biržos prekių rinkų valstybinio reguliavimo gerinimo įsigaliojimas, jį suderinant su IOSCO standartais. Tai susiję su Nacionalinės vertybinių popierių ir vertybinių popierių rinkos komisijos (NSSMC) gebėjimu veikti be išorės įtakos, ypač be politinio ar pramonės spaudimo, priimti sprendimus, grindžiamus teisės aktais ir rinkos vientisumo ir investuotojų apsaugos interesais, o ne išorės interesais, ir turėti tvirtus vykdymo užtikrinimo mechanizmus bei tarptautinį bendradarbiavimą.

C.6. VIEŠOJO TURTO VALDYMAS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – pagerinti Ukrainos valstybės valdomų įmonių valstybės nuosavybės politiką, bendrąjį valdymą ir valdymą, taip pat suderinti valstybės pagalbos sistemą su ES *acquis*. Tai padeda didinti skaidrumą ir veiksmingumą ir veiksmingiau užtikrinti vienodas sąlygas su privačiuoju sektoriumi.

1 reforma. Valstybės nuosavybės politikos patvirtinimas

Šios reformos tikslas – patvirtinti valstybės nuosavybės politiką, kuri atspindėtų ilgalaikius ir visos valdžios sektoriaus prioritetus, susijusius su valstybės valdomų įmonių nuosavybe. Valstybės valdomų įmonių klasifikavimas bus atnaujintas vadovaujantis valstybės nuosavybės politikoje nustatytais principais. Atlikus valstybės įmonių klasifikavimą bus sudarytas valstybės valdomų įmonių, kurios ir toliau priklausys valstybei kaip strateginės svarbos įmonės, sąrašas, valstybės įmonių, kurios bus siūlomos privatizuoti, sąrašas, taip pat specialiaame poskirsnyje nurodomos visos valstybės įmonės, kurių privatizavimas laikinai uždraustas esant karo padėčiai, ir valstybės įmonių, kurios bus likviduojamos, sąrašas.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios teisės aktas, kuriuo nustatoma valstybės nuosavybės politika, ir bus paskelbta valstybės valdomų įmonių klasifikacija.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

2 reforma. Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas

Šios reformos tikslas – palengvinti perėjimą nuo valstybės unitarinės įmonės teisinės formos prie labiau komercinėmis laikytinų formų, skatinti veiksmingesnę ir skaidresnę valstybės valdomų įmonių valdymo sistemą, griežtinant įmonių valdymo standartus ir įgyvendinimą pagrindinėse valstybės valdomose įmonėse, ir konsoliduoti valstybės valdomų įmonių valdymo subjektus.

Reformą sudaro keturi veiksmai. Pirma, įsigalios naujas įstatymas, kuriuo, atsižvelgiant į EBPO gaires², gerinamas valstybės valdomų įmonių valdymas, be kita ko, apibrėžiant valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimus. Antra, bus paskirtos stebėtojų tarybos, kurių daugumą sudaro nepriklausomi nariai iš bent 15 pagrindinių valstybės valdomų įmonių. Trečia, Ukraina ne mažiau kaip 15 pagrindinių valstybės valdomų įmonių pavers akcinėmis bendrovėmis arba ribotos atsakomybės bendrovėmis. Ketvirta, valdžios institucijos įgyvendins įmonių valdymo principus konsoliduotuose valstybės valdomų įmonių valdymo subjektuose.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

² OECD (2015), *OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*, OECD, Paris, <https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm>

3 reforma. Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse

Šios reformos tikslas – veiksmingiau užtikrinti vienodas sąlygas su privačiuoju sektoriumi, taip pat tolesnę konvergenciją su ES *acquis* atskiriant su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią ir nesusijusią veiklą.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, Ukrainoje bus priimtos ir paskelbtos veiksmų gairės, kuriose apibrėžiami visų su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią veiklą vykdančių valstybės valdomų įmonių su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų privalomo struktūrinio atskyrimo etapai. Antra, Ukraina įvertins ir prireikus iš dalies pakeis teisės aktus dėl su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų privalomo struktūrinio atskyrimo. Trečia, Ukraina paskelbs nepriklausomo audito ataskaitą apie valstybės valdomas įmones, dalyvaujančias vykdam su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią veiklą, kurioje, be kita ko, vertinamas sąskaitų atskyrimo įgyvendinimas ir rinkos atitiktis kryžminiam subsidijavimui.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. III ketv.

4 reforma. Geresnė valstybės pagalbos kontrolės sistema

Šios reformos tikslas – panaikinti valstybės pagalbos kontrolės taikymo sustabdymą ir suderinti valstybės pagalbos kontrolės sistemą su ES kontrolės sistema, todėl valstybės valdomoms įmonėms teikiamas valstybės finansavimas būtų skaidresnis.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus atnaujinti teisės aktai dėl valstybės pagalbos, be kita ko, susijusios su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, ir visiškai panaikintas Ukrainos antimonopolinio komiteto valstybės pagalbos kontrolės taikymo sustabdymas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
6.1	1 reforma. Valstybės nuosavybės politikos patvirtinimas	Valstybės nuosavybės politikos ir valstybės valdomų įmonių klasifikacijos priėmimas	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl bendros valstybės nuosavybės politikos ir valstybės valdomų įmonių klasifikacijos patvirtinimo priėmimas ir paskelbimas. Valstybės nuosavybės politikoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – viešosios politikos tikslų, kuriuos valstybės valdomos įmonės turi pasiekti, išvardijimas; – valstybės vaidmens valdant valstybės valdomas įmones aprašymas; kaip valstybė įgyvendins savo nuosavybės politiką; ir atitinkami valdžios institucijų, dalyvaujančių ją įgyvendinant, vaidmenys ir atsakomybės sritys; – bendrų priežasčių, kodėl valstybės valdomos įmonės nuosavybės teise priklauso valstybei, nustatymas ir reguliari jų peržiūra; – ilgalaikių ir visus valdžios sektorius apimančių valstybės valdomų įmonių nuosavybės prioritetų nustatymas; – dividendų politikos, stebėtojų tarybų narių ir vadovų atlyginimų politikos rengimas. Pagal nuosavybės politiką leidžiama įgyvendinti EBPO įmonių valdymo reformas SSO įmonėse, kad būtų padidinta konkurencija gamtinių dujų rinkose. Atlikus valstybės įmonių klasifikavimą bus pasiekti šie rezultatai: – valstybės valdomų įmonių, kurios ir toliau bus valstybės nuosavybė kaip strateginės svarbos įmonės, sąrašas; – valstybės valdomų įmonių, kurias bus pasiūlyta privatizuoti, sąrašas, taip pat specialiaame poskirsnyje nurodant visas valstybės valdomas įmones, kurių privatizavimas laikinai uždraustas esant karo padėčiai; – valstybės valdomų įmonių, kurios bus likviduojamos, sąrašas.
6.2	2 reforma. Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Teisės akto dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo išigaliojimas	II ketv.	2024 m.	Naujo įstatymo dėl valstybės valdomų įmonių valdymo išigaliojimas atsižvelgiant į EBPO įmonių valdymo gaires. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimų skirti ir atleisti generalinius direktorius nustatymas; – valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimų tvirtinti valstybės valdomų įmonių strateginius, investicijų ir finansinių planų dokumentus nustatymas; – valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų metinės vertinimo procedūros nustatymas.
6.3	2 reforma.	Valstybės valdomų įmonių stebėtojų	II ketv.	2026 m.	Stebėtojų tarybas, kurių daugumą sudaro nepriklausomi nariai, skiria vyriausybė ne mažiau kaip 15 valstybės valdomų įmonių iš ministrų kabineto sprendimu dėl protokolo

	Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	tarybų, kurių daugumą sudaro nepriklausomi nariai, skyrimas			patvirtinto pagrindinių valstybės valdomų įmonių sąrašo. Stebėtojų tarybos atrenkamos remiantis naujausiais antrinės teisės aktais, apimančiais skyrimo procedūras.
6.4	2 reforma. Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Pagrindinių valstybės valdomų įmonių korporatizavimas	III ketv.	2026 m.	Bent 15 valstybės įmonių iš pagrindinių valstybės įmonių sąrašo, patvirtinto ministrų kabineto sprendimu dėl protokolo, paverstos akcinėmis bendrovėmis arba ribotos atsakomybės bendrovėmis.
6.5	2 reforma. Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas	Ataskaitos, įrodančios, kad tinkamai laikomasi įmonių valdymo principų, pateikimas	IV ketv.	2027 m.	Europos Komisijai pateikiama pirmoji metinė ataskaita, kurioje pateikiami finansiniai ir veiklos rezultatai, rodantys, kad tinkamai laikomasi įmonių valdymo principų. Prieš auditą bus priimtas ir iki 2026 m. III ketv. įsigalios naujas įstatymas dėl konsoliduotų valstybės valdomų įmonių valdymo subjektų ir atitinkami antrinės teisės aktai. Prieš įsteigiant konsoliduotus valstybės valdomų įmonių valdymo subjektus, nustatomi ir įgyvendinami šie pagrindiniai įmonių valdymo principai: – aiškiai apibrėžti ministrų kabineto, finansų ministerijos, ekonomikos ministerijos vaidmenys ir vykdoma parlamento priežiūra; – pagal valstybės nuosavybės politiką aiškiai apibrėžti konsoliduotų valstybės įmonių valdymo subjektų įgaliojimai ir taikymo sritis; – viešųjų finansų valdymo aspektai įtraukti į konsoliduotų valstybės valdomų įmonių valdymo subjektų įstatus.
6.6	3 reforma. Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse	Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo veiksmų gairių priėmimas	I ketv.	2025 m.	Veiksmų gairių, kuriomis nustatomi visų su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusių veiklą vykdančių valstybės valdomų įmonių su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos privalomo struktūrinio atskyrimo etapai, priėmimas ir paskelbimas. Veiksmų gairės grindžiamos nustatyto dabartiniu reikiamų apskaitos metodų taikymo lygiu ir apima veiklos etapus, skirtus įmonių sąskaitų apskaitai atskirti įvairiais reikiamų pakeitimų įgyvendinimo etapais. Veiksmų gairėse bus aprašyta, kaip bus atskirtos visų pagrindinių valstybės valdomų įmonių, patvirtintų ministrų kabineto protokoliniu sprendimu, su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitos.

6.7	3 reforma. Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse	Teisės aktų dėl su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo vertinimas ir prireikus jų dalinis keitimas bei įsigaliojimas	III ketv.	2025 m.	Vykdant 6.6 veiksmą priimtose veiksmų gairėse nustatytų teisės aktų vertinimas ir, jei reikia, dalimis keitimas ir įsigaliojimas, siekiant užtikrinti, kad su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų privalomas struktūrinis atskyrimas būtų apibrėžtas ir įgyvendintas visose su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią veiklą vykdančiose svarbiausiose pagrindinėse valstybės valdomose įmonėse, patvirtintose ministrų kabineto protokoliniu sprendimu.
6.8	3 reforma. Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse	Audito ataskaitos, kuria patvirtinamas su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimas, pateikimas	III ketv.	2027 m.	Audito bendrovės, kuri yra tarptautinio audito tinklo dalis ir pagal nacionalinės teisės aktus turi teisę atlikti privalomą viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų auditą, parengtos nepriklausomo audito ataskaitos pateikimas. Tokioje ataskaitoje pateikiamas išsamus šių kiekvienai valstybės valdomai įmonei priskirtos su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios veiklos sričių vertinimas: – sąskaitų atskyrimo įgyvendinimo; – rinkos reikalavimų laikymosi kryžminio subsidijavimo srityje; – kiekvienai valstybės valdomai įmonei nustatytų viešųjų paslaugų įsipareigojimų; – išlaidų, finansinių srautų ir įsipareigojimų, susijusių su viešųjų paslaugų įsipareigojimais.
6.9	4 reforma. Geresnė valstybės pagalbos kontrolės sistema	Atnaujinto teisės akto dėl valstybės pagalbos įsigaliojimas ir visiškas valstybės pagalbos kontrolės taikymo sustabdymo panaikinimas	III ketv.	2025 m.	Atnaujintų teisės aktų dėl valstybės pagalbos, be kita ko, susijusių su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, įsigaliojimas ir visiškas Ukrainos antimonopolinio komiteto valstybės pagalbos kontrolės taikymo sustabdymo panaikinimas.

C.7. ŽMOGIŠKASIS KAPITALAS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – pristatyti reformas, kurios laikomos būtinomis siekiant sustabdyti pastarųjų metų žmoniškąjį kapitalo nykimą, kartu sukuriant tvaraus atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo proceso pagrindą.

1 reforma. Geresnis profesinis rengimas

Šios reformos tikslas – užtikrinti, kad švietimas atitiktų darbo rinkos ir šalies atsigavimo poreikius, plečiant švietimo subjektų institucinius gebėjimus teikti formalųjį ir neformalųjį profesinį mokymą ir reguliuojant profesinio mokymo įstaigų, nacionalinių ir (arba) vietos bei tarptautinių suinteresuotųjų subjektų santykius siekiant darnios žmoniškąjį kapitalo plėtros Ukrainoje.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios profesinio rengimo įstatymas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. II ketv.

2 reforma. Geresnis priešmokyklinis ugdymas

Šios reformos tikslas – užtikrinti galimybę gauti kokybišką priešmokyklinį ugdymą, siekiant padidinti priešmokyklinio amžiaus vaikų turinčių moterų dalyvavimą darbo rinkoje.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios priešmokyklinio ugdymo įstatymas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

3 reforma. Patobulinta asmenų su negalia reabilitacijos sistema

Šios reformos tikslas – pagerinti reabilitacijos sistemą ir sudaryti sąlygas plačiau įvertinti žmonių poreikius naudojant naują elektroninę sistemą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios teisės aktai, kuriais siekiama nuostatas suderinti su tarptautiniais veikimo, negalios ir sveikatos vertinimo standartais, ir bus įdiegta elektroninė sistema, kurioje būtų kaupiama informacija apie asmens poreikius ir automatiškai siūlomos paslaugos pagal nustatytus poreikius.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. IV ketv.

4 reforma. Perėjimas iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą

Šios reformos tikslas – palengvinti perėjimą iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą, įskaitant aktyvų dalyvavimą socialiniame ir ekonominiame gyvenime.

Šią reformą sudaro vienas veiksmas, t. y. teisėkūros priemonių, kurių reikia pereinamojo laikotarpio sistemai ir susijusioms paslaugoms įgyvendinti, įsigaliojimas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

5 reforma. Geresnė socialinė infrastruktūra ir deinstitucionalizavimas

Šios reformos tikslas – pagerinti vaikų, asmenų su negalia ir vyresnio amžiaus žmonių gerovę viešojoje priežiūros sistemoje.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimtos dvi psichoneurologijos ir kitų globos įstaigų reformos ir vaikų, asmenų su negalia ir pagyvenusių žmonių priežiūros deinstitucionalizavimo strategijos.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

6 reforma. Geresnis darbo rinkos veikimas

Šios reformos tikslas – prisidėti prie geresnio darbo rinkos veikimo.

Reformą sudaro du veiksmas. Pirma, bus priimta strategija, kuria siekiama iki 2040 m. pagerinti demografinę padėtį Ukrainoje, be kita ko, mažinti pirmalaikį mirtingumą ir įveikti neigiamas migracijos tendencijas. Antra, bus priimta gyventojų užimtumo strategija, kurioje siūlomos priemonės Ukrainos darbo rinkos sąlygoms atnaujinti, pavyzdžiui, supaprastintas pateikimas į darbo rinką, ir reformuota valstybinė užimtumo tarnyba.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

7 reforma. Galimybių gauti būstą žmonėms, kuriems reikia pagalbos, užtikrinimas

Šios reformos tikslas – plėtoti socialinio būsto sistemos struktūrą.

Reformą sudaro du veiksmas. Pirma, įsigalios teisės aktai, kuriais nustatomi pagrindiniai Ukrainos būsto politikos prioritetai, pavyzdžiui, skaidrumo poreikis, prieinamumas pažeidžiamiausioms grupėms arba paramos schemų kūrimas. Antra, įsigalios teisės aktai, kuriais įsteigiamas socialinio būsto fondas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. IV ketv.

8 reforma. Geresnė socialinė apsauga

Šios reformos tikslas – pagerinti viešųjų socialinių paslaugų teikimą nustatant tam tikrų socialinių paslaugų pirkimo iš registruotų paslaugų teikėjų mechanizmus.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimtas nutarimas, kuriuo reformuojama socialinių paslaugų viešųjų pirkimų sistema, finansavimo modelis pakeičiamas į rezultatus orientuotu socialinių paslaugų pirkimo modeliu ir skatinamas socialinių paslaugų, kurių bendruomenė paprastai nefinansuoja, teikimas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. II ketv.

9 reforma. Geresnis kultūros vystymasis

Šios reformos tikslas – propaguoti Ukrainos kultūros paveldą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimta strategija, kuria nustatomi prioritetiniai tikslai, pavyzdžiui, Ukrainos kultūros pasiūlos kokybės ir prieinamumo gerinimas, taip pat Ukrainos kultūros įstaigų gebėjimų stiprinimas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

1 investicija. Investicijos į švietimą

Šios investicijos tikslas – pagerinti prieigą prie saugaus ir kokybiško valstybinio švietimo.

Investiciją sudaro du veiksmas. Pirma, ją padarius 2024 ir 2025 m. į biudžetą bus įtraukta bent 300 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) siekiant pagerinti galimybes gauti saugų ir kokybišką išsilavinimą. Antra, 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. į biudžetą bus įtraukta bent 650 mln. EUR (UAH ekvivalentu) siekiant pagerinti galimybes gauti saugų ir kokybišką išsilavinimą.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2 investicija. Investicijos į sveikatos priežiūrą

Šios investicijos tikslas – pagerinti Ukrainos viešąją sveikatos priežiūros sistemą.

Investiciją sudaro du veiksmas. Pirma, ją padarius 2024 ir 2025 m. į biudžetą bus įtraukta bent 200 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) sveikatos priežiūros infrastruktūrai ir įrangai gerinti, sveikatos priežiūros paslaugų skaitmenizacijai ir medicininės analizės, chirurgijos ir pacientų priežiūros įrangos tiekimui. Antra, 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. į biudžetą bus įtraukta bent 400 mln. EUR (UAH ekvivalentu) sveikatos priežiūros infrastruktūrai ir įrangai gerinti, sveikatos priežiūros paslaugų skaitmenizacijai ir medicininės analizės, chirurgijos ir pacientų priežiūros įrangos tiekimui.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

3 investicija. Investicijos į socialinę infrastruktūrą

Šios investicijos tikslas – stiprinti Ukrainos socialinę infrastruktūrą.

Investiciją sudaro vienas veiksmas. Ją padarius į biudžetą bus įtraukta bent 350 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) apgadintos ir (arba) sunaikintos socialinės infrastruktūros atkūrimui, statybai (nauja statyba, rekonstrukcija, kapitalinis remontas, atstatymas).

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

4 investicija. Investicijos į kompensacijas už apgadintus ar sunaikintus būstus

Šios investicijos tikslas – pagerinti galimybes gauti įperkamą būstą ir pagerinti būsto kokybę bei prieinamumą.

Investiciją sudaro vienas veiksmas. Ją padarius į biudžetą bus įtraukta bent 600 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) kompensacijoms asmenims, kurių būstas buvo apgadintas arba sunaikintas dėl Rusijos agresijos karo.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

5 investicija. Investicijos į pažeidžiamų gyventojų grupių aprūpinimą būstu

Šios investicijos tikslas – pagerinti galimybes gauti įperkamą būstą ir pagerinti būsto kokybę ir prieinamumą, ypatingą dėmesį skiriant veteranams su negalia, jų šeimos nariams ir šalies viduje perkeltiems asmenims.

Investiciją sudaro du veiksmi. Pirma, ją padarius 2024 ir 2025 m. į biudžetą bus įtraukta bent 200 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) siekiant pagerinti galimybes asmenims su I–II grupės negalia gauti būstą. Antra, 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. į biudžetą bus įtraukta bent 450 mln. EUR (UAH ekvivalentu) siekiant asmenims su I–II grupės negalia suteikti būstą.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
7.1	1 reforma. Geresnis profesinis rengimas	Teisės akto dėl profesinio rengimo įsigaliojimas	II ketv.	2025 m.	Ukrainos profesinio rengimo įstatymo įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – teisingų švietimo subjektų veikimo profesinio rengimo paslaugų rinkoje taisyklių nustatymas; – švietimo subjektų institucinių gebėjimų teikti formalųjį ir neformalųjį profesinį rengimą didinimas; – aiškių profesinio mokymo įstaigų, nacionalinių ir (arba) vietos ir tarptautinių suinteresuotųjų subjektų santykių nustatymas siekiant darnios žmogiškojo kapitalo plėtros Ukrainoje.
7.2	2 reforma. Geresnis priešmokyklinis ugdymas	Teisės akto dėl priešmokyklinio ugdymo įsigaliojimas	I ketv.	2025 m.	Ukrainos priešmokyklinio ugdymo įstatymo įsigaliojimas, laikantis 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacijos dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – priešmokyklinio ugdymo galimybių ankstyvame amžiuje ir priešmokyklinio amžiaus vaikams užtikrinimas; – teisingos švietimo subjektų veikimo priešmokyklinio ugdymo paslaugų rinkoje taisyklės; – deramos darbo sąlygos priešmokyklinio ugdymo srityje dirbantiems darbuotojams; – lankstaus ir veiksmingo priešmokyklinio ugdymo paslaugų teikėjų tinklo veikimo taisyklės.
7.3	3 reforma. Patobulinta asmenų su negalia reabilitacijos sistema	Teisės akto dėl asmenų su negalia reabilitacijos įsigaliojimas	IV ketv.	2026 m.	Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos įstatymo dėl asmenų su negalia reabilitacijos Ukrainoje pakeitimų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – Tarptautinės funkcinio sutrikimų, negalios ir sveikatos klasifikacijos naudojimas;

					– elektroninės sistemos, kurioje būtų pateikiama informacija apie asmens poreikius ir automatiškai būtų teikiamos paslaugos, atitinkančios nustatytus poreikius (socialinius, medicininius ir kt.), sukūrimas.
7.4	4 reforma. Perėjimas iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą	Teisės akto dėl pakeitimų sistemos, kuria įgyvendinama perėjimo iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą sistema, įsigaliojimas	IV ketv .	2025 m.	Ukrainos įstatymo, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri Ukrainos teisėkūros aktai dėl perėjimo iš karinės tarnybos į civilinį gyvenimą sistemos įvedimo, įsigaliojimas ir Ukrainos ministrų kabineto nutarimų dėl paslaugų teikimo pereinamojo laikotarpio sistemos dalyviams procedūrų ir sąlygų patvirtinimo priėmimas. Šiuose aktuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – reabilitacija ir medicininė priežiūra, įskaitant psichologinę pagalbą; – rengimo, perkvalifikavimo ir profesinio tobulėjimo programos; – būtinos veteranų, kaip atskiros kategorijos, įdarbinimo sąlygos; – priemonės, kuriomis remiamos veteranų įmonės.
7.5	5 reforma. Geresnė socialinė infrastruktūra ir deinstitutionalizavimas	Psichoneurologijos ir kitų globos įstaigų reformų ir neįgaliųjų bei vyresnio amžiaus asmenų priežiūros deinstitutionalizavimo strategijos ir 2024–2028 m. strategijos dėl kiekvieno vaiko Ukrainoje teisės augti šeimos aplinkoje užtikrinimo priėmimas	IV ketv .	2024 m.	Ministrų kabineto įsakymo dėl psichoneurologijos ir kitų globos įstaigų reformų ir neįgaliųjų bei vyresnio amžiaus asmenų priežiūros deinstitutionalizavimo strategijos ir Ministrų kabineto įsakymo dėl 2024–2028 m. strategijos dėl kiekvieno vaiko Ukrainoje teisės augti šeimos aplinkoje užtikrinimo priėmimas. Strategijose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: Strategijose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – socialinių paslaugų, skirtų padėti šeimoms su vaikais, neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims savarankiškai gyventi bendruomenėje ir užkirsti kelią apgyvendinimui globos įstaigose, plėtojimas; – asmenims su negalia ir vyresnio amžiaus žmonėms, kuriems reikia papildomos paramos, skirtų kasdienio gyvenimo paslaugų plėtojimas; – vaikų, paliktų be tėvų priežiūros, auklėjimo šeimoje (pvz., globos šeimoje, globos ir įvaikinimo) užtikrinimas.
7.6	6 reforma. Geresnis darbo rinkos veikimas	Demografinės plėtros strategijos iki 2040 m. priėmimas	III ketv .	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl Ukrainos demografinės strategijos iki 2040 m. patvirtinimo priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – padėties vaisingumo srityje gerinimas;

					– pirmalaikio mirtingumo, ypač tarp darbingo amžiaus vyrų, mažinimas; – neigiamų migracijos tendencijų įveikimas grąžinant prievartinius migrantus, pritraukiant užsienio diasporos atstovus į Ukrainą ir kt.; – aktyvaus ilgaamžiškumo skatinimas; – infrastruktūros ir saugumo sąlygų sudarymas demografiniai padėčiai pagerinti.
7.7	6 reforma. Geresnis darbo rinkos veikimas	Gyventojų užimtumo strategijos priėmimas	II ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl gyventojų užimtumo strategijos patvirtinimo priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – palankių užimtumo sąlygų sudarymas, be kita ko, pasitelkiant verslumą ir ypatingą dėmesį skiriant moterims; – patekimo į darbo rinką supaprastinimas; – kvalifikacijos išlaikymas ir perkvalifikavimas; – valstybinės užimtumo tarnybos reforma; – darbo rinkos prognozavimo reforma; – paskatos pritraukti užsienio specialistus į Ukrainos darbo rinką: užsienio verslininkus, aukštos kvalifikacijos darbuotojus ir studentus.
7.8	7 reforma. Galimybių gauti būstą žmonėms, kuriems reikia pagalbos, užtikrinimas	Teisės akto dėl pagrindinių būsto politikos principų įsigaliojimas	IV ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl pagrindinių būsto politikos principų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – būsto prieinamumas pažeidžiamiausių kategorijų piliečiams turėtų tapti pagrindiniu būsto suteikimo principu; – įvairių paramos mechanizmų, skirtų skirtingus finansinius pajėgumus turintiems piliečiams, kūrimas ir prieigos prie jų kriterijų nustatymas; – komunalinio būsto nuomos, komunalinio būsto nuomos su teise pirkti teisinio pagrindo reguliavimas; – skaidrios piliečių būsto poreikių registravimo sistemos sukūrimas, kad būtų užtikrintas greitas atsakas vietos lygmeniu; – skaidrios visuomenės, pilietinės visuomenės ir tarptautinės bendruomenės vykdomos stebėsenos sistemos sukūrimas.

7.9	7 reforma. Galimybių gauti būstą žmonėms, kuriems reikia pagalbos, užtikrinimas	Teisės akto dėl socialinio būsto fondo įsigaliojimas	IV ketv.	2026 m.	Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos įstatymo dėl socialinio būsto fondo pakeitimų (arba naujos šio įstatymo redakcijos) įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – institucinės struktūros sukūrimas siekiant užtikrinti pakankamą socialinio būsto projektų pasiūlą; – skaidrios piliečių poreikių stebėsenos sistemos sukūrimas, kad būtų užtikrintas greitas atsakas vietos lygmeniu; – skaidrios visuomenės, pilietinės visuomenės ir tarptautinės bendruomenės vykdomos stebėsenos sistemos sukūrimas; – institucinės struktūros pajėgumų didinimas siekiant užtikrinti pakankamą socialinio būsto projektų pasiūlą; – socialinio būsto steigimo ir eksploatavimo taisyklių tobulinimas, be kita ko, užtikrinant, kad būtų laikomasi energijos vartojimo efektyvumo, saugos ir kitų standartų.
7.10	8 reforma. Geresnė socialinė apsauga	Nutarimo dėl socialinių paslaugų viešųjų pirkimų priėmimas	II ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl socialinių paslaugų pirkimo valstybės biudžeto sąskaita priėmimas. Nutarimas yra fiskaliniu požiūriu neutralus ir nedaro jokio poveikio Ukrainos skolos tvarumui ir jame daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – perėjimas nuo finansų įstaigų prie į rezultatus orientuoto socialinių paslaugų pirkimo modelio; – tam tikrų socialinių paslaugų pirkimo iš registruotų viešųjų ir privačiųjų socialinių paslaugų teikėjų mechanizmo, grindžiamo nustatytais socialinių paslaugų standartais ir paslaugų teikėjams taikomais kriterijais, sukūrimas.
7.11	9 reforma. Geresnis kultūros vystymasis	Ukrainos kultūros plėtros strategijos priėmimas	I ketv.	2025 m.	Ministrų kabineto įsakymo, kuriuo patvirtinama Ukrainos kultūros plėtros strategija, priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – Ukrainos žmonių kultūros paveldo ir vertybių, kaip neatsiejamų bendros Europos kultūros erdvės dalies, išsaugojimas, apsauga ir propagavimas, nacionalinio atminimo išsaugojimas;

					– kokybiškų ir prieinamų kultūros paslaugų ir žmonių kūrybinės savirealizacijos galimybių suteikimas; – Ukrainos kultūros įstaigų gebėjimų stiprinimas siekiant didinti prieinamumą, dalytis geriausia dalyvavimo kultūriniame gyvenime praktika ir stiprinti tarptautinius kultūrinius ryšius; – parama kūrybos pramonės sektoriui, kaip socialinių inovacijų ir užimtumo varomajai jėgai, kūrybinės pramonės institucinių gebėjimų stiprinimas.
7.12	1 investicija. Investicijos į švietimą	Ne mažiau kaip 300 mln. EUR vertės investicijos į švietimą	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės tarpinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024 m. ir 2025 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius visų pirma regionų ir vietos lygmenimis (pagal 9.7 rodiklį) į biudžetą įtraukė bent 300 mln. EUR (UAH ekvivalentu), kad pagerintų galimybes gauti saugų ir kokybišką išsilavinimą, įskaitant priešmokyklinį ugdymą, laikantis naujų teisės aktų dėl priešmokyklinio ugdymo, be kita ko, šiems tikslams pasiekti: – prieglaudos ir saugios sąlygos švietimo įstaigose; – mokykliniai autobusai; – modernus mokymo metodas, be kita ko, pasitelkiant skaitmenizaciją; – švietimo įstaigoms skirtos medžiagos ir įranga; – kokybiška mityba; – nauji profesinio rengimo ir mokymo centrai, grindžiami kvalifikuotos darbo jėgos paklausa rinkoje ir atitinkantys veiksmingo profesinio rengimo ir mokymo standartus, kaip numatyta naujuose profesinio rengimo ir mokymo teisės aktuose.
7.13	1 investicija. Investicijos į švietimą	Ne mažiau kaip 650 mln. EUR vertės investicijos į švietimą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius visų pirma regionų ir vietos lygmenimis (pagal 9.8 rodiklį) į biudžetą įtraukė bent 650 mln. EUR (UAH ekvivalentu), kad pagerintų galimybes gauti saugų ir kokybišką išsilavinimą, įskaitant priešmokyklinį ugdymą, laikantis naujų teisės aktų dėl priešmokyklinio ugdymo, be kita ko, šiems tikslams pasiekti: – prieglaudos ir saugios sąlygos švietimo įstaigose; – mokykliniai autobusai; – modernus mokymo metodas, be kita ko, pasitelkiant skaitmenizaciją; – švietimo įstaigoms skirtos medžiagos ir įranga; – kokybiška mityba;

					– nauji profesinio rengimo centrai, grindžiami kvalifikuotos darbo jėgos paklausa rinkoje ir atitinkantys veiksmingo profesinio rengimo ir mokymo standartus, kaip numatyta naujuose profesinio rengimo teisės aktuose.
7.14	2 investicija. Investicijos į sveikatos priežiūrą	Ne mažiau kaip 200 mln. EUR vertės investicijos į sveikatos priežiūrą	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės tarpinė ataskaita (arba išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024 m. ir 2025 m. valstybės biudžetuose, kurių dalis bus įtraukta į biudžetą regionų lygmeniu (pagal 9.7 rodiklį), į biudžetą įtraukta bent 200 mln. EUR (UAH ekvivalentu) sveikatos priežiūrai stiprinti, be kita ko, šiems tikslams pasiekti: – laboratorinė įranga mikrobiologinei, cheminei ir fizinei analizei atlikti; – prieglaudos ir sveikatos priežiūros įstaigų saugos priemonės; – ligoninių įranga, skirta medicininei analizei, chirurgijai ir pacientų priežiūrai; – sveikatos priežiūros infrastruktūra ir įranga; – IT sistemos, duomenų bazės, elektroniniai pacientų sveikatos įrašai, informacija ir etaloninės paslaugos, siekiant padidinti sveikatos priežiūros paslaugų veiksmingumą ir efektyvumą.
7.15	2 investicija. Investicijos į sveikatos priežiūrą	Ne mažiau kaip 400 mln. EUR vertės investicijos į sveikatos priežiūrą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose, kurių dalis bus įtraukta į regiono lygmens biudžetą (pagal 9.8 rodiklį), valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 400 mln. EUR (UAH ekvivalentu) sveikatos priežiūrai stiprinti, be kita ko, šiems tikslams pasiekti: – laboratorinė įranga mikrobiologinei, cheminei ir fizinei analizei atlikti; – prieglaudos ir sveikatos priežiūros įstaigų saugos priemonės; – ligoninių įranga, skirta medicininei analizei, chirurgijai ir pacientų priežiūrai; – sveikatos priežiūros infrastruktūra ir įranga; – IT sistemos, duomenų bazės, elektroniniai pacientų sveikatos įrašai, informacija ir etaloninės paslaugos, siekiant padidinti sveikatos priežiūros paslaugų veiksmingumą ir efektyvumą.
7.16	3 investicija. Investicijos į socialinę infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 350 mln. EUR vertės investicijos į socialinę infrastruktūrą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 350 mln. EUR (UAH ekvivalentu) apgadintos ir (arba) sunaikintos socialinės infrastruktūros atkūrimui, statybai (naujai statybai, rekonstrukcijai, kapitaliniam remontui, atkūrimui), kurios dalis bus įtraukta į biudžetą regioniniu lygmeniu (pagal 9.8 rodiklį), kad būtų pašalinti Rusijos Federacijos ginkluotos agresijos prieš Ukrainą sukelti socialiniai, ekonominiai ir aplinkosauginiai padariniai, visų pirma regioniniu lygmeniu.
7.17	4 investicija.	Ne mažiau kaip 600 mln. EUR vertės investicijos į finansines	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2026 m. ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą

	Investicijos į kompensacijas už apgadintus būstus	komensacijas už apgadintus būstus			įtraukė bent 600 mln. EUR (UAH ekvivalentu) kompensacijoms asmenims, kurių būstas buvo apgadintas arba sunaikintas dėl karo veiksmų, teroro aktų, sabotažo, kurį sukėlė Rusijos Federacijos karinė agresija, remiantis patikrintais Valstybinio apgadinto ir sunaikinto turto registro duomenimis.
7.18	5 investicija. Investicijos į pažeidžiamų gyventojų grupių aprūpinimą būstu	Ne mažiau kaip 200 mln. EUR vertės investicijos į I–II grupių negalią turinčių veteranų, mirusių veteranų šeimos narių ir šalies viduje perkeltų asmenų aprūpinimą būstu	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės tarpinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024 ir 2025 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 200 mln. EUR (UAH ekvivalentu) siekiant suteikti būstą: – I–II grupių negalią turintiems asmenims, gynusiems Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą; – mirusių gynėjų šeimos nariams; – šalies viduje perkeltiems asmenims, gynusiems Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, ir jų šeimos nariams.
7.19	5 investicija. Investicijos į pažeidžiamų gyventojų grupių aprūpinimą būstu	Ne mažiau kaip 450 mln. EUR vertės investicijos į I–II grupių negalią turinčių veteranų, mirusių veteranų šeimos narių ir šalies viduje perkeltų asmenų aprūpinimą būstu	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 450 mln. EUR (UAH ekvivalentu) siekiant suteikti būstą: – I–II grupių negalią turintiems asmenims, gynusiems Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą; – mirusių gynėjų šeimos nariams; – šalies viduje perkeltiems asmenims, gynusiems Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą, ir jų šeimos nariams.

C.8. VERSLO APLINKA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – pagerinti verslo aplinką Ukrainoje, pripažįstant privatačiojo sektoriaus vaidmenį tvariam šalies atsigavimui. Šiame skyriuje numatytais reformomis siekiama mažinti verslo išlaidas, *inter alia*, mažinant biurokratizmą, didinant skaitmenizavimą ir sudarant palankesnes sąlygas gauti finansavimą.

1 reforma. Geresnė reglamentavimo aplinka

Šios reformos tikslas – pagerinti reglamentavimo aplinką panaikinant besidubliuojančius reglamentus ir supaprastinant bei skaitmenizuojant administracines procedūras.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, bus priimtas ekonominės veiklos įvairiuose sektoriuose optimizavimo ir skaitmenizacijos veiksmų planas. Antra, įsigalios teisės aktai dėl reguliavimo panaikinimo ir verslo sąlygų supaprastinimo.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

2 reforma. Ekonominio saugumo biuro reforma

Šios reformos tikslas – atnaujinti ir atgaivinti Ekonominio saugumo biurą suteikiant aiškesnius įgaliojimus ir nustatant atvirą, skaidrų ir konkurencingą vadovybės ir darbuotojų atrankos procesą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios nauji teisės aktai, kuriais nustatomas atviras, skaidrus ir konkurencingas (nuopelnais pagrįstas) vadovybės ir darbuotojų atrankos procesas, sugriežtinti atrankos komisijai keliami reikalavimai, darbuotojams skirta sutarčių sistema, aiški taikymo sritis ir įgaliojimų apibrėžimas bei darbuotojų atestavimo mechanizmas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. II ketv.

3 reforma. Galimybė gauti finansavimą ir patekti į rinkas

Šios reformos tikslas – įvairiomis priemonėmis padėti privačiajam sektoriui.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, Ukraina priims Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) strategiją ir jos įgyvendinimo veiksmų planą, kad pagerintų MVĮ galimybes patekti į rinkas, gauti finansavimą ir kitus išteklius bei prieigą prie žinių. Antra, įsigalios teisės aktų pakeitimai dėl prieigos prie komunalinių paslaugų tinklų supaprastinimo.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

4 reforma. Patobulinti viešieji pirkimai

Šios reformos tikslas – sustiprinti Ukrainos viešųjų pirkimų sistemą taikant su ES *acquis* suderintą teisės aktų sistemą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius viešųjų pirkimų teisės aktai bus suderinti su ES *acquis*, daugiausia dėmesio skiriant įprastų ir komunalinių paslaugų viešųjų pirkimų direktyvoms, koncesijoms ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms, taip pat e. viešųjų pirkimų sistemos stiprinimui.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. III ketv.

5 reforma. Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES

Šios reformos tikslas – vėl pradėti taikyti rinkos priežiūros priemonės ir palengvinti ES normų ir standartų priėmimą Ukrainoje, visų pirma pramoninių gaminių srityje.

Reformą sudaro du veiksmas. Pirma, bus priimti teisės aktai dėl rinkos priežiūros priemonių ir ne maisto produktų kontrolės taikymo atnaujinimo. Antra, trijų pramoninių gaminių grupių (mašinų, įrangos elektromagnetinio suderinamumo, žemos įtampos elektros įrangos) darnieji standartai bus perkelti į nacionalinius standartus.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

6 reforma. Pavėluotų mokėjimų problemos sprendimas

Šios reformos tikslas – užtikrinti, kad pavėluoti mokėjimai netrukdytų verslo veiklai.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius atitinkami teisės aktai bus suderinti su Direktyva 2011/7/ES (dar žinoma kaip ES Pavėluotų mokėjimų direktyva).

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

1 investicija. Investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVI

Šios investicijos tikslas – užtikrinti verslininkams galimybes gauti finansavimą.

Investiciją sudaro du veiksmas. Pirma, ją padarius, siekiant pagerinti labai mažų įmonių, MVI, ypač mažųjų ir vidutinių perdirbimo įmonių, galimybes gauti finansinę paramą 2024 m. ir 2025 m., kuri gali apimti tiek skolinimą įmonėms, tiek dotacijas, kurios bus skiriamos remiantis skaidriais kriterijais, sudarys bent 800 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu). Antra, ją padarius 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. tuo pačiu tikslu į biudžetą bus įtraukta bent 1,750 mlrd. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu).

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
8.1	1 reforma. Geresnė reglamentavimo aplinka	Reguliavimo panaikinimo veiksmų plano priėmimas	III ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl reguliavimo panaikinimo veiksmų plano patvirtinimo priėmimas. Veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – patekimo į rinką taisyklių sušvelninimas ir skaitmenizacija; – baudžiamojo ir represinio valstybinės priežiūros (kontrolės) modelio pakeitimas į prevencinį (į riziką orientuotą) požiūrį; – priežiūros ir kontrolės funkcijų skaičiaus mažinimas.
8.2	1 reforma. Geresnė reglamentavimo aplinka	Teisės akto įsigaliojimas pagal veiksmų planą dėl reguliavimo panaikinimo konkrečiuose sektoriuose	III ketv.	2025 m.	Teisės akto dėl reguliavimo panaikinimo ir verslo sąlygų supaprastinimo įsigaliojimas. Teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – leidimų ir licencijų išdavimo procedūrų skaitmeninimas įgyvendinant eksperimentinį projektą, susijusį su Bendros valstybinės leidimo dokumentų elektroninės sistemos įdiegimu; – verslo patikrinimų skaičiaus mažinimas įvedant savanorišką draudimą ir auditą; – leidimo dokumentų ir licencijų paveldėjimo pagal įstatymą klausimo sprendimas pasikeitus verslo subjekto organizacinei ir teisinei formai.
8.3	2 reforma. Ukrainos ekonominio saugumo biuro reforma	Įstatymo dėl Ukrainos ekonominio saugumo biuro teisinio pagrindo peržiūros įsigaliojimas	II ketv.	2024 m.	Įstatymo dėl Ukrainos ekonominio saugumo biuro veiklos teisinio pagrindo peržiūros įsigaliojimas. Naujame teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – atviro, skaidraus ir konkurencingo vadovybės ir darbuotojų atrankos proceso, naujo vadovo atrankos pagal nuopelnus procedūros, apibrėžtos teisės aktuose, kūrimas; – atrankos komisijai keliamų reikalavimų griežtinimas; – darbuotojų sutarčių sistemos įdiegimas; – aiškesnės taikymo srities ir įgaliojimų nustatymas; – darbuotojų atestavimo mechanizmo sukūrimas.
8.4	3 reforma.	Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) strategijos ir jos įgyvendinimo	II ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl MVĮ strategijos ir jos įgyvendinimo plano patvirtinimo priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

	Galimybės gauti finansavimą ir patekti į rinkas	veiksmų plano priėmimas			– galimybės patekti į rinkas; – galimybės gauti finansavimą ir kitus išteklius; – prieiga prie žinių.
8.5	3 reforma. Galimybės gauti finansavimą ir patekti į rinkas	Teisės akto dėl nekilnojamojo turto objektų prijungimo prie išorės inžinerinių tinklų supaprastinimo ir transportavimo vamzdynais srities reglamentavimo tobulinimo įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Įstatymo dėl teisės aktų dėl nekilnojamojo turto objektų prijungimo prie išorės inžinerinių tinklų supaprastinimo ir transportavimo vamzdynais srities reglamentavimo tobulinimo pakeitimų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – atvira prieiga prie informacijos apie išorės inžinerinius tinklus naudojantis viešaisiais elektroniniais registrais, jei tai įmanoma atsižvelgiant į saugumo padėtį, kaip bus nustatyta atitinkamose įstatymo pakeitimų nuostatose, taip pat bendra prisijungimo prie išorės inžinerinių tinklų procedūra; – informacijos apie išorės inžinerinius tinklus įtraukimas į viešuosius elektroninius valstybės nuosavybės registrus, jei tai įmanoma atsižvelgiant į saugumo padėtį, kaip bus nustatyta atitinkamose įstatymo pakeitimo nuostatose; – informacijos apie išorinių inžinerinių tinklų apsaugos zonas įtraukimas į viešuosius elektroninius valstybės turto registrus.
8.6	4 reforma. Patobulinti viešieji pirkimai	Teisės akto dėl viešųjų pirkimų srities teisės aktų suderinimo su ES <i>acquis</i> įsigaliojimas	III ketv.	2027 m.	Ukrainos įstatymo dėl viešųjų pirkimų srities teisės aktų suderinimo su ES <i>acquis</i> įsigaliojimas. Šiuose įstatymuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – tolesnis nacionalinės teisės aktų derinimas su įprastų viešųjų pirkimų ir komunalinių paslaugų viešųjų pirkimų direktyvomis, ypač atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo materialinę taikymo sritį ir jo išimtis, viešųjų pirkimų reguliavimo ribų, kurios nėra tiesiogiai susijusios su kariniais klientų poreikiais saugumo ir gynybos srityje, nustatymas; – tolesnis nacionalinės teisės aktų dėl koncesijų ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių derinimas su ES <i>acquis</i>; – e. viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas, įskaitant e. sutarčių sudarymą sistemoje „Prozorro“ ir operatyvinį sąveikumą su sistema DREAM ir kitomis valstybinėmis IT sistemomis, jei taikytina.
8.7	5 reforma.	Nutarimo dėl rinkos priežiūros priemonių	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl 2022 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 303 dėl valstybės priežiūros (kontrolės) ir valstybinės rinkos priežiūros priemonių taikymo

	Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES	atnaujinimo ir ne maisto produktų kontrolės, įskaitant produktų saugos patikrinimą, priėmimas			nutraukimo karinės padėties sąlygomis pakeitimų, susijusių su valstybinės rinkos priežiūros neįtraukimu į jo taikymo sritį, ir 2022 m. gegužės 3 d. nutarimo Nr. 550 dėl ne maisto produktų valstybinės kontrolės nutraukimo karinės padėties sąlygomis pakeitimų priėmimas siekiant atnaujinti rinkos priežiūros priemones ir ne maisto produktų kontrolę, įskaitant produktų saugos patikrinimus.
8.8	5 reforma. Teisės aktų ir standartų suderinimas su ES	Trijų pramoninių gaminių grupių darnųjų standartų priėmimas	III ketv.	2025 m.	Darnieji standartai trims pramoninių gaminių grupėms (mašinos, įrangos elektromagnetinis suderinamumas, žemos įtampos elektros įranga) priimami kaip nacionaliniai juos išverčiant.
8.9	6 reforma. Pavėluotų mokėjimų problemos sprendimas	Teisės akto dėl kovos su pavėluotais mokėjimais įsigaliojimas	IV ketv.	2027 m.	Teisės aktų pakeitimų, suderintų su 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (nauja redakcija) nuostatomis, įsigaliojimas
8.10	1 investicija. Investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ	Ne mažiau kaip 800 mln. EUR vertės investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ, taip pat mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės tarpinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024 ir 2025 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 800 mln. EUR (UAH ekvivalentu) finansinei paramai labai mažoms įmonėms, MVĮ, ypač mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms, be kita ko, laikantis naujos MVĮ strategijos ir veiksmų plano, kai jie bus priimti, ir, kai aktualu, kuri gali apimti tiek skolinimą įmonėms, tiek dotacijas, kurios bus skiriamos remiantis skaidriais kriterijais. Skolinimas įmonėms teikiamas per finansų tarpininkus. Dotacijos skiriamos per specialius subjektus, turinčius tinkamų išteklių ir pajėgumų, ir per finansų tarpininkus.
8.11	1 investicija. Investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms ir MVĮ	Ne mažiau kaip 1,750 mlrd. EUR vertės investicijos į finansinę paramą labai mažoms įmonėms bei MVĮ ir mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 1,750 mlrd. EUR (UAH ekvivalentu) finansinei paramai labai mažoms įmonėms, MVĮ, ypač mažosioms ir vidutinėms perdirbimo įmonėms, be kita ko, laikantis naujos MVĮ strategijos ir veiksmų plano, kai jie bus priimti, kuri gali apimti tiek skolinimą įmonėms, tiek dotacijas, kurios bus skiriamos remiantis skaidriais kriterijais. Skolinimas įmonėms teikiamas per finansų tarpininkus. Dotacijos skiriamos per specialius subjektus, turinčius tinkamų išteklių ir pajėgumų, ir per finansų tarpininkus.

C.9. DECENTRALIZACIJA IR REGIONINĖ POLITIKA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – paspartinti decentralizacijos procesą instituciniu ir teisėkūros lygmenimis ir stiprinti regioninės politikos plėtrą. Taip prisidedama prie aktyvesnio dalyvavimo sprendimų priėmimo procese vietos lygmeniu, o regionų ir vietos valdžios subjektai įgalinami dalyvauti atkūrimo ir atstatymo procese. Reforma taip pat stiprinami subjektų, struktūrų ir sistemų, kurie bus naudojami atkūrimo ir atstatymo projektams nustatyti, įgyvendinti ir vertinti, gebėjimai.

1 reforma. Decentralizacijos skatinimas

Šios reformos tikslas – sukurti sistemą, pagal kurią vietos valstybės administracija taptų prefektūrų tipo institucijomis, ir užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, teisės aktai dėl vietos valstybinės administracijos pertvarkymo į prefektūros tipo institucijas įsigalios ir bus pradėti taikyti per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Antra, bus patvirtintas ir paskelbtas tyrimas dėl būtinų priemonių, kad savivaldybėms būtų suteiktas juridinio asmens statusas. Trečia, įsigalios teisės aktas, kuriuo siekiama užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

2 reforma. Aktyvesnis piliečių dalyvavimas sprendimų priėmimo procese vietos lygmeniu

Šios reformos tikslas – didinti piliečių dalyvavimą ir aktyvų dalyvavimą vietos sprendimų priėmimo procesuose.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Viešų konsultacijų dėl viešosios tvarkos įstatymas įsigalios ir bus pradėtas taikyti per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Teisės aktu sukuriamas teisinis viešų konsultacijų formuojant ir įgyvendinant viešąją politiką mechanizmas, skirtas vietos svarbos klausimams spręsti.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

3 reforma. Regioninės politikos plėtojimas ir įgyvendinimas

Šios reformos tikslas – suderinti regioninę politiką su atkūrimo ir atstatymo pastangomis iš dalies pakeičiant regioninės plėtros ir miestų planavimo plėtros vietos lygmeniu strategiją.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, nutarimų, kuriais iš dalies keičiama 2021–2027 m. Valstybinė regioninės plėtros strategija, priėmimas. Antra, bus priimtas nutarimas dėl miestų planavimo plėtros vietos lygmeniu siekiant skatinti miestų planavimo dokumentų skaitmeninimą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

1 investicija. Investicijos į Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius

Investicijos tikslas – remti Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų, visų pirma vietos savivaldos, atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius.

Investiciją sudaro du veiksmai. Pirma, ją padarius bus pateikta tarpinė ataskaita, iš kurios matyti, kad bent 5 proc. pagal Ukrainos priemonės I ramstį skiriamos negrąžintinos finansinės paramos 2024 ir 2025 m. skirta Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų, visų pirma vietos savivaldos, atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams. Antra, ją padarius bus pateikta ataskaita, iš kurios matyti, kad bent 20 proc. pagal Ukrainos priemonės I ramstį skiriamos negrąžintinos finansinės paramos 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. skirta Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų, visų pirma vietos savivaldos, atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
9.1	1 reforma. Decentralizacijos skatinimas	Teisės akto dėl Ukrainos vykdomosios valdžios institucijų teritorinio organizavimo reformos įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią	I ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos vietos valdžios institucijų įstatymo pakeitimų ir kai kurių kitų Ukrainos teisės aktų dėl Ukrainos vykdomųjų institucijų teritorinės organizacijos reformos įsigaliojimas per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Lydimieji teisės aktai, skirti įstatymui įgyvendinti, bus priimti jam įsigaliojus. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – vietos valdžios institucijų pertvarkymas į prefektūrų tipo institucijas, siekiant sukurti subalansuotą sistemą, užtikrinančią vietos savivaldos institucijų vykdomos veiklos teisinį pobūdį; – centrinių vykdomųjų institucijų teritorinių organų veiklos koordinavimo įgyvendinant valstybės politiką regionų ir vietos lygmenimis užtikrinimas.
9.2	1 reforma. Decentralizacijos skatinimas	Tyrimo dėl priemonių, būtinų siekiant suteikti teisinį subjektiškumą savivaldybėms, patvirtinimas ir paskelbimas Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos svetainėje	II ketv.	2025 m.	Tyrimo dėl galimybės suteikti teritorinėms bendruomenėms juridinio asmens statusą rezultatų paskelbimas oficialiame Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos interneto portale
9.3	1 reforma. Decentralizacijos skatinimas	Teisės akto, kuriuo siekiama užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų, įsigaliojimas	I ketv.	2026 m.	Ukrainos įstatymo dėl vietos savivaldos Ukrainoje ir konkretiems sektoriams skirtų įstatymų pakeitimų įsigaliojimas. Tikimasi, kad šie teisės aktų pakeitimai i) padės geriau paskirstyti galias tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų, remiantis subsidarumo ir decentralizacijos principais; ii) padės pašalinti įvairių lygmenų centrinės, regioninės, rajonų ir vietos valdžios institucijų, taip pat vietos savivaldos institucijų kompetencijos kolizijas ir iii) paskatins tinkamą viešųjų paslaugų kokybę vietos lygmeniu ir veiksmingą biudžeto lėšų naudojimą.

9.4.	2 reforma. Aktyvesnis piliečių dalyvavimas sprendimų priėmimo procese vietos lygmeniu	Teisės akto, skirto viešoms konsultacijoms dėl viešosios tvarkos, įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią	I ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl viešų konsultacijų įsigaliojimas pradedant jį taikyti per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Įstatymu bus sukurtas teisinis viešų konsultacijų formuojant ir įgyvendinant viešąją politiką mechanizmas, skirtas vietos svarbos klausimams spręsti, kuriuo bus sudarytos išankstinės sąlygos nuosekliam, veiksmingam ir efektyviam politikos formavimui ir sprendimų priėmimui.
9.5	3 reforma. Regioninės politikos plėtojimas ir įgyvendinimas	Nutarimų, kuriais iš dalies keičiama 2021–2027 m. valstybės regioninės plėtros strategija, priėmimas	III ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl 2021–2027 m. valstybinės regioninės plėtros strategijos, patvirtintos 2020 m. rugpjūčio 5 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimu Nr. 695, pakeitimų priėmimas. Nutarime daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – daugiapakopio valdymo plėtojimas, regioninės plėtros valdymo sistemos suderinimas su ES procedūromis ir geriausia praktika; – partnerysčių, savivaldybių, tarpregioninio ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo skatinimas; – teritorinių bendruomenių ir regionų institucinių gebėjimų plėtojimas projektų valdymo, skaitmenizacijos, kovos su korupcija ir strateginio planavimo srityse.
9.6	3 reforma. Regioninės politikos plėtojimas ir įgyvendinimas	Nutarimų dėl miestų planavimo plėtros vietos lygmeniu priėmimas	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimų, kuriais patvirtinama valstybinio lygmens miestų planavimo kadastro, Bendro valstybinio adresų registro, Bendro valstybinio pastatų ir konstrukcijų registro, Bendro valstybinio administracinių vienetų registro tvarkymo tvarka ir iš dalies keičiami Ukrainos ministrų kabineto nutarimai, kuriais reglamentuojamas miestų planavimo dokumentų rengimas elektroninių dokumentų forma, Bendros valstybinės elektroninės sistemos tvarkymas valstybės registrų ir kadastrų statybos, integravimo ir informacijos sąveikos srityje, priėmimas.
9.7	1 investicija. Investicijos į Ukrainos subnacionalinių valdžios	Ne mažiau kaip 5 proc. visos negrąžintinos finansinės paramos skyrimas subnacionalinių valdžios institucijų	II ketv.	2026 m.	Tarpinė ataskaita, iš kurios matyti, kad bent 5 proc. negrąžintinos finansinės paramos skirta Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų, visų pirma vietos savivaldos, atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams.

	institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius	atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams patenkinti			
9.8	1 investicija. Investicijos į Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikius	Ne mažiau kaip 20 proc. visos negrąžintinos finansinės paramos skyrimas subnacionalinių valdžios institucijų atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams patenkinti	IV ketv.	2027 m.	Galutinė ataskaita, kuria įrodoma, kad bent 20 proc. negrąžintinos finansinės paramos skirta Ukrainos subnacionalinių valdžios institucijų, visų pirma vietos savivaldos, atsigavimo, atstatymo ir modernizavimo poreikiams.

C.10. ENERGETIKOS SEKTORIUS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – didinti Ukrainos energetikos sektoriaus atsparumą ir saugumą, visų pirma siekiant palengvinti perėjimą prie švarios energijos, be kita ko, daugiausia dėmesio skiriant energijos vartojimo efektyvumo priemonėms, remiant privačiojo sektoriaus investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, spartinant struktūrines reformas ir palengvinant Ukrainos ir ES energetikos sistemos integraciją.

1 reforma. Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas

Šios reformos tikslas – patvirtinti integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą (INECP), kuriame bus nustatyti nacionaliniai poveikio klimatui neutralumo tikslai ir bendras tikslas – sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimtas integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. II ketv.

2 reforma. Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą

Šios reformos tikslas – padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį Ukrainos energijos rūšių derinyje. Tai bus daroma gerinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros sąlygas rinkoje.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, ją įvykdžius, laikantis ES taisyklių, bus nustatyta rinka pagrįsta atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistema, kurioje apibrėžiamos konkurenciniams aukcionams būtinos procedūros ir dokumentai. Antra, įsigalios teisės aktai dėl leidimų investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją išdavimo procedūrų supaprastinimo ir sutrumpinimo pagal ES taisykles. Trečia, ją įvykdžius bus parengtos ir patvirtintos Atsinaujinančių išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo veiksmų gairės.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. III ketv.

3 reforma. Elektros energijos rinkos reforma

Šios reformos tikslas – pagerinti Ukrainos energetikos sektoriaus reguliavimo sistemą, be kita ko, remti Ukrainos ir Europos rinkų integraciją.

Reformą sudaro keturi veiksmai. Pirma, įsigalios teisės aktai, kuriais į nacionalinę teisę perkeliamas elektros energijos integracijos dokumentų rinkinys. Antra, įsigalios teisės aktai, kuriais keičiama elektros energijos rinkos dalyvių netiesioginio apmokestinimo tvarka, palengvinamas kaimyninių valstybių kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimas ir elektros energijos eksportas bei importas. Trečia, bus paskirtas naujas reguliavimo institucijos paskirtasis elektros energijos rinkos operatorius. Ketvirta, įsigalios antrinės teisės aktai dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT).

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

4 reforma. Elektros energijos ir gamtinių dujų kainų liberalizavimas

Šios reformos tikslas – nustatyti laipsniško kainų liberalizavimo pagrindus, kai tik bus sudarytos sąlygos, užtikrinant pakankamas pažeidžiamų namų ūkių apsaugos priemonės.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimtos laipsniško dujų ir elektros energijos rinkų liberalizavimo veiksmų gairės, į kurias įtraukiami konkretūs veiksmai, kurių reikia imtis, ir tvarkaraštis, kuris turi būti įgyvendintas kai nebebus taikoma karinė padėtis.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

5 reforma. Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos nepriklausomumo užtikrinimas

Šios reformos tikslas – stiprinti energetikos reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir užtikrinti veiksmingą energetikos ir komunalinių paslaugų sektorių rinkų veikimą ir plėtrą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, įsigalios teisės aktų pakeitimai, pagal kuriuos energetikos reguliavimo institucijos sprendimams netaikoma valstybinės registracijos procedūra pagal atitinkamų ES direktyvų reikalavimus. Antra, įsigalios teisės aktų pakeitimai, kuriais nustatomas specialus reguliavimo institucijos statusas, kaip numatyta atitinkamose ES direktyvose.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

6 reforma. Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas

Šios reformos tikslas – gerinti centralizuoto šilumos tiekimo sektorių ir didinti integruotos energetikos sistemos atsparumą, be kita ko, gerinant reguliavimo sistemą ir remiant šildymo įmonių modernizavimą.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, Ukraina panaikins šilumos ir karšto vandens tarifų didinimo moratoriumą. Antra, siekiant pagerinti šilumos tiekimo paslaugas, remti energetikos sektoriaus žaliąją pertvarką ir stiprinti valdymą, bus priimta valstybės tikslinė ekonominė programa, skirta šilumą gaminančioms įmonėms modernizuoti iki 2030 m. Trečia, įsigalios teisės aktai, kuriais siekiama remti efektyvaus ir tvaraus centralizuoto šilumos tiekimo plėtrą nustatant aiškias prijungimo prie tinklo ir atjungimo taisykles, taip pat teisės aktai dėl individualių šilumos pastatų įrengimo daugiabučiuose pastatuose procedūrų tobulinimo.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

7 reforma. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas

Šios reformos tikslas – didinti energetinį tvarumą ir remti energijos suvartojimo mažinimą įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo priemones viešajame sektoriuje, daugiausia dėmesio skiriant viešiesiems pastatams ir pastatų bei produktų viešiesiems pirkimams.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, Ukraina priims pastatų šiluminio modernizavimo strategiją iki 2050 m. ir su ja susijusį veiksmų planą, kuriuo siekiama didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą. Antra, Ukraina priims teisės aktus, kuriais nustatomi minimalūs pastatų ir gaminių, kuriems taikomi ES energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo teisės aktai, energinio naudingumo lygiai ir gaminių, kuriems taikomi ES energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo teisės aktai, energijos vartojimo efektyvumo lygių klasės. Trečia, Ukraina nustatys minimalius pastatų ir gaminių, kuriems taikomas ES energijos vartojimo efektyvumo ženklinimas ir ekologinis projektavimas, energinio naudingumo lygius kaip privalomus viešųjų pirkimų kriterijus.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. I ketv.

1 investicija. Investicijos į energetikos infrastruktūrą

Šios investicijos tikslas – finansuoti ypatingos svarbos energetikos infrastruktūrą, kad būtų užtikrintas energetinis saugumas, daug dėmesio skiriant energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai.

Investiciją sudaro vienas veiksmas. Ją padarius bent 550 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) 2026 ir 2027 m. bus įtraukta į biudžetą investicijoms į energetiką, siekiant stiprinti Ukrainos energetikos infrastruktūrą, be kita ko, regioniniu lygmeniu, daugiausia dėmesio skiriant energijos vartojimo efektyvumo didinimui centralizuoto šilumos tiekimo, viešųjų pastatų ir gyvenamųjų namų sektoriuje, Ukrainos infrastruktūros fizinei apsaugai ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
10.1	1 reforma. Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas	Integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano priėmimas	II ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto potvarkio dėl integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano patvirtinimo priėmimas, siekiant nustatyti nacionalinius poveikio klimatui neutralumo tikslus ir užtikrinti tinkamą planavimą, tinkamai atsižvelgiant į Energijos bendrijos rekomendacijas. Plane nustatyti tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2030 m.: – ŠESD kiekio mažinimas, be kita ko, taikant rinka pagrįstus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus; – atsinaujinančiųjų išteklių energija sudaro dalį bendro galutinės energijos suvartojimo; – energijos taupymas galutiniame energijos suvartojime.
10.2	2 reforma. Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	Rinka pagrįstos atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemos sukūrimas	IV ketv.	2024 m.	Rinka pagrįstos investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energijos teisės aktų ir reguliavimo sistemos, atitinkančios ES taisykles, t. y. būtinų konkurenciniams aukcionams skirtų procedūrų ir dokumentų, įsigaliojimas. Priimamas ir (arba) iš dalies keičiamas šis teisėkūros procedūra priimamas aktas: Ministrų kabineto nutarimas dėl 2019 m. gruodžio 29 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 1175 dėl aukcionų, skirtų paramos kvotų paskirstymui, tvarkos tobulinimo pakeitimų
10.3	2 reforma. Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	Teisės akto, kuriuo siekiama patobulinti leidimų išdavimo procedūras investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, įsigaliojimas	III ketv.	2026 m.	Teisės akto, kuriuo sutrumpinamos investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energiją leidimų išdavimo procedūros pagal ES taisykles, įsigaliojimas.
10.4	2 reforma. Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo	II ketv.	2025 m.	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairių priėmimas, nustatant reikiamus teisėkūros procedūra priimamus aktus ir įgyvendinimo sąlygas.

	atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą	tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairių priėmimas			
10.5	3 reforma. Elektros energijos rinkos reforma	Įstatymo dėl elektros energijos integravimo dokumentų rinkinio perkėlimo į nacionalinę teisę įsigaliojimas	IV ketv.	2025 m.	Įstatymo dėl elektros energijos integravimo dokumentų rinkinio perkėlimo į nacionalinę teisę, kuriuo Ukrainos nacionalinės teisės aktai suderinami su elektros energijos integravimo dokumentų rinkiniu, kuris 2022 m. gruodžio mėn. įtrauktas į Energijos bendrijos <i>acquis</i>, įsigaliojimas. Elektros energijos integravimo dokumentų rinkiniu teisės aktai suderinami su šiais aktais ir tinklo kodeksais bei gairėmis: – 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (nauja redakcija); – 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (nauja redakcija); – 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/941 dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje, kuriuo panaikinama Direktyva 2005/89/EB; – 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (nauja redakcija); – penkiais tinklo kodeksais ir gairėmis, kuriuose nustatytos išsamios taisyklės, susijusios su skirtingais rinkos segmentais ir sistemos veikimu: – 2016 m. rugsėjo 26 d. Komisijos reglamentu (ES) 2016/1719, kuriuo nustatomos prognozuojamo pralaidumo paskirstymo gairės; – 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės; – 2017 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės;

					– 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės; – 2017 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/2196 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai.
10.6	3 reforma. Elektros energijos rinkos reforma	Teisės akto dėl elektros energijos rinkos dalyvių apmokestinimo sąlygų keitimo įsigaliojimas	II ketv.	2026 m.	Teisės akto, kuriuo keičiama elektros energijos rinkos dalyvių netiesioginio apmokestinimo tvarka, įsigaliojimas, siekiant palengvinti kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimą su kaimyninių valstybių kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkomis, taip pat su elektros energijos eksportu ir importu susijusias operacijas įgyvendinant Energijos bendrijos teisės aktus, kaip nustatyta 2022 m. gruodžio 15 d. ES ministrų tarybos sprendimu Nr. D/2022/03/MC-EnC, t. y. iš dalies pakeisti Ukrainos mokesčių kodeksą ir iš dalies pakeisti Ukrainos muitinės kodeksą, kad būtų sudarytos sąlygos rinkos integracijai ir rinkų susiejimui. Konkrečių įstatymų sąrašas bus galutinai parengtas priėmus pagrindinį įstatymą dėl elektros energijos integravimo dokumentų rinkinio perkėlimo į nacionalinę teisę.
10.7	3 reforma. Elektros energijos rinkos reforma	Naujo elektros energijos rinkos operatoriaus paskyrimas	IV ketv.	2025 m.	Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos (NEURC) paskirto elektros energijos rinkos operatoriaus paskyrimas.
10.8	3 reforma. Elektros energijos rinkos reforma	Antrinės teisės akto dėl Reglamento dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT) įsigaliojimas	III ketv.	2024 m.	Antrinės teisės akto dėl REMIT teisės akto įsigaliojimas. NEURC tvirtina šias procedūras ir reikalavimus: – duomenų perdavimo administratoriaus statuso įgijimo, sustabdymo ir nutraukimo procedūra; – viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformų veikimo procedūra; – didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo užtikrinimo reikalavimai;

					– informacijos apie ekonominius ir prekybos sandorius su didmeniniais energetikos produktais teikimo procedūra. Informacinės sistemos, kurioje apibrėžiamos šios NEURC funkcijos, kūrimo specifikacijos parengimas: – sistema bus integruota į rinkos operatorių sistemas, viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformas, duomenų perdavimo administratorių sistemas; joje bus nustatoma informacija, rodanti piktnaudžiavimo atvejus.
10.9	4 reforma. Elektros energijos ir gamtinių dujų kainų liberalizavimas	Laipsniško dujų ir elektros energijos rinkos liberalizavimo veiksmų gairių, kurios turi būti įgyvendintos nustojus galioti karinei padėčiai, priėmimas	II ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabinetas priims laipsniško dujų ir elektros energijos rinkos liberalizavimo veiksmų gaires numatant veiksmus, kurių reikia imtis, ir su tuo susijusį tvarkaraštį, kuris turi būti įgyvendintas nustojus galioti karinei padėčiai. Veiksmų gairės grindžiamos technine analize, kad būtų galima suprasti sektoriaus finansinę padėtį. Veiksmų gairėse daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – veiksmai, kurių reikia imtis siekiant reformuoti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kad būtų laipsniškai liberalizuotos rinkos kainos, pasibaigus karinės padėties galiojimui; – veiksmai, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti tinkamą pažeidžiamų vartotojų apsaugą liberalizavus namų ūkiams taikomas kainas, įskaitant naują pažeidžiamiems vartotojams skirtos subsidijų sistemos modelį, kuriuo gerinamas tikslingumas ir užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis, taip pat parengiamieji veiksmai, kurie turi būti įgyvendinti iki karo padėties galiojimo pabaigos, pavyzdžiui, pažeidžiamų gyventojų nustatymui ir susijusiam skaitmeniniam sprendimui.
10.10	5 reforma. Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos	Teisės akto, kuriuo užtikrinamas Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo	IV ketv.	2024 m.	2023 m. rugpjūčio 24 d. įstatymo Nr. 3354–IX dėl teisėkūros veiklos pakeitimų, pagal kuriuos Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos sprendimams, kurie yra norminiai teisės aktai, netaikoma įstatyme numatyta registravimo procedūra,

	nepriklausomumo užtikrinimas	komisijos nepriklausomumas, įsigaliojimas			įsigaliojimas. Šiuose pakeitimuose daugiausia dėmesio skiriama šiems pagrindinėms sritims: – reguliavimo institucijos nepriklausomumo užtikrinimas, kaip numatyta 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (nauja redakcija), ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančioje Direktyvą 2003/55/EB; – Ukrainos įstatymo dėl Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos 5 straipsnio dėl draudimo valstybės įstaigoms kištis į reguliavimo institucijos veiklą įgyvendinimas.
10.11	5 reforma. Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos nepriklausomumo užtikrinimas	Ukrainos įstatymo dėl Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos įsigaliojimas	IV ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisijos ir kitų aktų pakeitimų, kuriais numatoma nustatyti specialų statusą siekiant užtikrinti reguliavimo institucijos nepriklausomumą, kaip numatyta 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (nauja redakcija), ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančioje Direktyvą 2003/55/EB, įsigaliojimas.
10.12	6 reforma. Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Didėjančių šilumos ir karšto vandens tarifų moratoriumo panaikinimas	IV ketv.	2025 m.	Moratoriumo, nustatyto Įstatymu Nr. 2479-IX dėl santykių reguliavimo gamtinių dujų rinkoje ir šilumos tiekimo srityje karinės padėties sąlygomis ypatumų ir paskesnio jų veikimo atkūrimo, panaikinimas siekiant, kad šilumos ir karšto vandens tarifai atspindėtų sąnaudas.
10.13	6 reforma. Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Valstybinės tikslinės ekonominės programos, skirtos šilumą gaminančioms įmonėms	IV ketv.	2025 m.	Valstybinės tikslinės ekonominės programos, skirtos šilumą gaminančioms įmonėms modernizuoti energetikos srityje iki 2030 m., priėmimas (ją priima ministrų kabinetas). Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šiems pagrindinėms sritims:

		modernizuoti energetikos srityje iki 2030 m., priėmimas			– priemonių, kuriomis būtų didinamas šilumos tiekimo paslaugų atsparumas, kokybė ir prieinamumas, nustatymas; – priemonių, kuriomis būtų remiamas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtra, nustatymas; – priemonių, kuriomis būtų stiprinami centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus vietos valdžios institucijų valdymo ir valdymo įgūdžiai, nustatymas.
10.14	6 reforma. Didesnis centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumas	Teisės akto, kuriuo remiama efektyvaus ir tvaresnio centralizuoto šilumos tiekimo plėtra, įsigaliojimas	III ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų pakeitimų siekiant remti efektyvaus ir tvaresnio centralizuoto šilumos tiekimo plėtrą, įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – aiškių prisijungimo prie tinklo ir (arba) atjungimo taisyklių, centralizuoto šilumos tiekimo sistemų plėtos prioritetinių zonų nustatymas; – individualių šilumos pastočių įrengimo daugiabučiuose pastatuose procedūrų tobulinimas siekiant užtikrinti tinkamą nuotolinę kontrolę ir paklausos valdymą.
10.15	7 reforma. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Pastatų šiluminio modernizavimo strategijos iki 2050 m. ir veiksmų plano priėmimas	II ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto akto dėl Pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategijos patvirtinimo ir Strategijos veiksmų plano, kuriais siekiama nustatyti rinka pagrįstas finansines priemones ir paskatas, priėmimas, įtraukiant veiksmų gaires su politikos priemonėmis, įskaitant priemones, kuriomis siekiama remti energijos beveik nevartojančių pastatų įrengimą.
10.16	7 reforma. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Teisės aktų, kuriais nustatomi minimalūs pastatų energijos vartojimo efektyvumo naudingumo lygiai, priėmimas	III ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabineto teisės aktų, kuriais nustatomi minimalūs pastatų ir gaminių, kuriems taikomi ES ekologinio projektavimo teisės aktai, energinio naudingumo lygiai ir bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtos ministerijos teisės aktų dėl gaminių, kuriems taikomi ES energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo teisės aktai, energijos vartojimo efektyvumo lygių klasės, priėmimas.

10.17	7 reforma. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas viešuosiuose pastatuose ir viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas	Teisės aktų dėl energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo ir ekologinio projektavimo reikalavimų, kaip privalomų minimalių kriterijų vykdant viešuosius pirkimus, priėmimas	I ketv.	2027 m.	Ekonomikos ministerijos teisės aktų dėl ministrų kabineto ir bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos priimtų teisės aktų dėl energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo ir ekologinio projektavimo reikalavimų kaip privalomų minimalių kriterijų taikymo vykdant viešuosius pirkimus priėmimas. Šiais reikalavimais nustatomi minimalūs pastatų ir gaminių, kuriems taikomi nacionaliniai standartai, energijos vartojimo efektyvumo lygiai, suderinti su ES energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo ir ekologinio projektavimo teisės aktais. Apie įsakymo turinį pranešta perkančiosioms organizacijoms viešųjų pirkimų srityje.
10.18	1 investicija. Investicijos į energetikos infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 550 mln. EUR vertės investicijos į energetikos infrastruktūrą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 550 mln. EUR (UAH ekvivalentu) Ukrainos energetikos infrastruktūrai stiprinti, be kita ko, regioniniu lygmeniu (pagal 9.8 rodiklį), be kita ko, šiems tikslams: – centralizuoto šilumos tiekimo energijos vartojimo efektyvumo didinimui pagal Valstybinę tikslinę ekonominę programą, skirtą šilumą gaminančioms įmonėms modernizuoti energetikos srityje iki 2030 m.; – finansiniam įnašui į Energijos vartojimo efektyvumo fondą siekiant remti didesnę energijos vartojimo efektyvumą gyvenamųjų namų sektoriuje; – energijos vartojimo efektyvumo didinimui viešuosiuose pastatuose, laikantis Pastatų šiluminio modernizavimo strategijos iki 2050 m.; – fizinei Ukrainos energetikos infrastruktūros apsaugai; – atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros rėmimui pagal naują rinką pagrįstą atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemą ir labai lanksčių pajėgumų kūrimui.

C.11. TRANSPORTAS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – modernizuoti ir reformuoti Ukrainos transporto sektorių. Juo siekiama gerinti susisiekimą su ES ir Moldovos Respublika ir remti konkurencingos ir veiksmingos transporto sistemos, atitinkančios ES politiką ir standartus, kūrimą.

1 reforma. Visapusiškas transporto sektoriaus planavimas

Šios reformos tikslas – peržiūrėti transporto sektoriui skirtą pagrindinį strateginį dokumentą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimta peržiūrėta Ukrainos nacionalinė transporto strategija iki 2030 m.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

2 reforma. Ukrainos eksporto logistikos potencialo plėtojimas

Šios reformos tikslas – remti esamo sienos perėjimo punktų tinklo modernizavimą ir didinti jo pajėgumus, kad būtų lengviau patenkinti vežimo per Ukrainos sieną su ES ir Moldovos Respublika poreikius.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimta Pasienio su ES valstybėmis narėmis ir Moldovos Respublika infrastruktūros plėtros iki 2030 m. strategija.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. IV ketv.

3 reforma. Geležinkelių transporto sektoriaus liberalizavimas

Šios reformos tikslas – sukurti konkurencingą geležinkelių rinką, atitinkančią ES standartus.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, įsigalios su ES geležinkelių srities *acquis* suderintas geležinkelių įstatymas, jo nuostatas taikant iš dalies. Antra, bus priimti pagrindiniai įstatymo įgyvendinimo poįstatyminiai aktai.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

4 reforma. Geresnės laivybos ir uostų paslaugos

Šios reformos tikslas – užtikrinti, kad Ukraina geriau vykdytų savo įsipareigojimus pagal tarptautines sutartis prekybinės laivybos srityje, taip pat didinti uosto paslaugų konkurenciją.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, įsigalios teisės aktai dėl prekybinės laivybos ir laivybos vidaus vandenu keliais. Antra, bus iš dalies pakeisti esami nacionalinės teisės aktai, kuriais siekiama užtikrinti visišką atitiktį Reglamento (ES) 2017/352 dėl uosto paslaugų reguliavimo nuostatoms.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. I ketv.

1 investicija. Investicijos į transporto infrastruktūrą

Šios investicijos tikslas – atkurti apgadintą ir sunaikintą transporto infrastruktūrą.

Investiciją sudaro vienas veiksmas. Ją padarius 2026–2027 m. į biudžetą bus įtraukta bent 350 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) apgadintų ir sunaikintų transporto infrastruktūros objektų statybai, atstatymui, modernizavimui ir atnaujinimui, be kita ko, šiuose sektoriuose: geležinkelių, jūrų ir vidaus vandenų laivybos, kelių, aviacijos ir sienos perėjimo punktų.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
11.1	1 reforma. Visapusiškas transporto sektoriaus planavimas	Peržiūrėtos Ukrainos nacionalinės transporto strategijos iki 2030 m. priėmimas	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl Ukrainos nacionalinės transporto strategijos iki 2030 m. atnaujinimo priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – konkurencingos ir veiksmingos transporto sistemos atkūrimas ir plėtra pagal ES politiką ir standartus, visų pirma susijusius su transeuropiniais transporto tinklais ir tarptautiniu ir Europos lygmenimis nustatytais transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslais (be kita ko, plėtojant geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų kelių maršrutus, įtrauktus į TEN-T tinklo orientacinius žemėlapius, transporto sistemos valdymo skaitmenizavimą ir kt.); – kokybiškas keleivių vežimas ir netrukdomas judumas; – žmonėms ir aplinkai saugus, tvarus ir efektyviai energiją vartojantis transportas.
11.2	2 reforma. Ukrainos eksporto logistikos potencialo plėtojimas	Pasienio su ES valstybėmis narėmis ir Moldovos Respublika infrastruktūros kūrimo ir plėtojimo iki 2030 m. strategijos priėmimas	IV ketv.	2024 m.	Pasienio su ES valstybėmis narėmis ir Moldovos Respublika infrastruktūros kūrimo ir plėtojimo iki 2030 m. strategijos priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – sienos perėjimo punktų, esančių pasienyje su Lenkija, Slovakija, Vengrija ir Rumunija, atstatymas; – aptarnavimo zonų tinklo sukūrimas; – sienos kirtimo procedūrų supaprastinimas (skaitmenizacija ir bendros kontrolės įvedimas) pagal ES standartus.

11.3	3 reforma. Geležinkelių transporto sektoriaus liberalizavimas	Geležinkelių transporto įstatymo įsigaliojimas, nuostatas taikant iš dalies	IV ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos geležinkelių transporto, derančio su ES geležinkelių sritys <i>acquis</i>, įsigaliojimas, nuostatas taikant iš dalies. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – teisinių sąlygų konkurencingai keleivių ir krovinių vežimo rinkai veikti sukūrimas, visų pirma užtikrinant vienodas geležinkelių operatorių galimybes naudotis geležinkelių infrastruktūra; – pagal ES teisės aktus naujų valstybės įstaigų, kurios vykdys viešąjį administravimą konkurencingoje transporto rinkoje (reguliavimo ir saugos institucijos), įsteigimas; – infrastruktūros operatoriaus ir geležinkelių operatorių funkcinis atskyrimas; – saugos valdymo sistemos įdiegimas; – geležinkelių eismo įvykių techninio tyrimo įvedimas; – techninio reglamento teisinio pagrindo nustatymas siekiant užtikrinti sąveiką (geležinkelių transporto gebėjimą išlaikyti saugų vežimą); – naujas požiūris į socialiai svarbaus transporto užtikrinimą (viešųjų paslaugų įsipareigojimai).
11.4	3 reforma. Geležinkelių transporto sektoriaus liberalizavimas	Potvarkių dėl geležinkelių transporto teisės aktų įgyvendinimo priėmimas	IV ketv.	2027 m.	Pagrindinių teisėkūros procedūra priimamų aktų (įstatymų) dėl Ukrainos geležinkelių transporto įstatymo įgyvendinimo priėmimas. Potvarkiais nustatomi geležinkelių transporto rinkos veikimo mechanizmai ir visų pirma daugiausia dėmesio skiriama: vienodoms galimybėms naudotis geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių operatorių licencijavimui, saugos valdymo sistemoms, socialiai svarbaus keleivių vežimo organizavimo tvarkai.
11.5	4 reforma. Geresnės laivybos ir uostų paslaugos	Teisės akto dėl prekybinės laivybos ir laivybos vidaus vandenų keliais įsigaliojimas	II ketv.	2026 m.	Ukrainos įstatymo dėl tam tikrų Ukrainos teisėkūros procedūra priimamų aktų pakeitimų, susijusių su prekybine laivyba ir laivyba vidaus vandenų keliais, įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – saugios laivybos teritorinėje jūroje, vidaus jūros vandenyse, jūrų uostuose ir vidaus vandenų keliuose užtikrinimo principų nustatymas ir reglamentavimas; – tarptautinio laivų ir jūrų uostų apsaugos režimo įgyvendinimo mechanizmo tobulinimas; – išsamus jūrų uosto laivų kontrolės mechanizmo apibrėžimas; – centrinės vykdomosios įstaigos, įgyvendinančios valstybės politiką jūrų ir vidaus vandenų transporto ir laivybos srityse pagal Prekybinės laivybos kodeksą, Ukrainos įstatymus dėl transporto, vidaus vandens kelių transporto ir Ukrainos jūrų uostų,

					funkcijų peržiūra, kad būtų panaikintas teisėkūros normų dubliavimasis ir paaiškintas kompetencijos sričių pasidalijimas, visų pirma su centrine vykdomąja institucija, kuri užtikrina valstybės politikos jūrų ir vidaus vandenų transporto srityse formavimą ir įgyvendinimą; – administracinių procedūrų supaprastinimas, aiškesnis valstybės institucijų įgaliojimų sąrašas, nereikalingų administracinių kliūčių panaikinimas, dokumentai ir kt.
11.6	4 reforma. Geresnės laivybos ir uostų paslaugos	Visapusiško suderinimo su 2017 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/352, kuriuo nustatoma uosto paslaugų teikimo sistema ir bendros finansinio uostų skaidrumo taisyklės, nuostatomis užtikrinimas	I ketv.	2027 m.	Esamų nacionalinės teisės aktų (papildomų teisės aktų) peržiūra ir dalinis keitimas siekiant užtikrinti visapusišką suderinimą su 2017 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/352, kuriuo nustatoma uosto paslaugų teikimo sistema ir bendros finansinio uostų skaidrumo taisyklės, nuostatomis
11.7	1 investicija. Investicijos į transporto infrastruktūrą	Ne mažiau kaip 350 mln. EUR vertės investicijos į transporto infrastruktūrą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 350 mln. EUR (UAH ekvivalentu) apgadintų ir sunaikintų transporto infrastruktūros objektų atstatymui, atkūrimui, modernizavimui ir atnaujinimui, laikantis Ukrainos nacionalinės transporto strategijos iki 2030 m., įskaitant kai kurias lėšas, kurios turi būti nukreiptos į regioninį lygmenį (pagal 9.8 rodiklį), be kita ko, šiuose sektoriuose: – geležinkelių (pagal naujus Ukrainos geležinkelių transporto teisės aktus); – jūrų ir vidaus vandenų laivybos (pagal naujus teisės aktus dėl prekybinės laivybos ir laivybos vidaus vandenų keliais); – kelių; – aviacijos; – sienos perėjimo punktų (pagal Pasienio su ES valstybėmis narėmis ir Moldovos Respublika infrastruktūros plėtros iki 2030 m. strategiją).

C.12 ŽEMĖS ŪKIO MAISTO PRODUKTŲ SEKTORIUS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – remti Ukrainos žemės ūkio maisto produktų sektoriaus stiprinimą, kartu toliau derinant jos reglamentavimo sistemą su ES *acquis*.

1 reforma. Žemės ūkio ir kaimo plėtros institucinės sistemos suderinimas su ES politika

Šios reformos tikslas – nustatyti strateginius nacionalinius prioritetus, įskaitant tolesnį derinimą su ES praktika, normomis ir taisyklėmis.

Reformą sudaro du veiksmi. Pirma, Ukraina priims Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategiją iki 2030 m. Antra, bus įdiegta ūkių apskaitos duomenų tinklo sistema, kad būtų galima stebėti padėtį žemės ūkio sektoriuje.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. I ketv.

2 reforma. Veiksmingos žemės rinkos užtikrinimas

Šios reformos tikslas – pagerinti veikiančią žemės rinką.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Bus įdiegta automatizuota viešosios žemės santykių stebėsenos sistema ir geoinformacijos sistema, skirta masiniam žemės vertinimui.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

3 reforma. Institucinės ir administracinės investicinių programų valdymo struktūros gerinimas

Šios reformos tikslas – pagerinti žemės ūkio maisto produktų sektoriui skirtų viešosios finansinės paramos schemų valdymo struktūrą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios teisės aktai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama viešosios paramos priemonių rengimui, be kita ko, smulkiesiems ūkiams, būsimoms finansinėms priemonėms, taip pat sistemos skaitmenizacijai naudojant elektronines dokumentų valdymo sistemas, ir bus užtikrinta, kad valstybės parama galėtų būti teikiama tik Valstybiniame žemės ūkio registre (SAR) registruotiems paramos gavėjams.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

4 reforma. Oficialaus viešojo elektroninio ūkių registro tobulinimas

Šios reformos tikslas – oficialiai įtvirtinti ir patobulinti oficialų viešąjį elektroninį ūkių registrą (t. y. valstybinį žemės ūkio registrą).

Reformą sudaro du veiksmi. Pirma, įsigalios įstatymas, kuriuo valstybinis žemės ūkio registras (SAR) pripažįstamas oficialiu viešuoju elektroniniu registru žemės ūkio politikos ir apsirūpinimo maistu saugumo srityje. Antra, bus paskelbta ataskaita, kurioje išsamiai aprašomas valstybės paramos įgyvendinimas per SAR.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

5 reforma. Ilgalaikis drėkinimo sistemos plėtojimas siekiant padidinti sektoriaus atsparumą klimato kaitai

Šios reformos tikslas – užtikrinti ilgalaikį tvarų drėkinimo infrastruktūros planavimą, kad būtų skatinamas žemės ūkio maisto produktų sektoriaus atsparumas klimato kaitos sąlygomis.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimtas ilgalaikis planas, kuriame nustatomos pagrindinės Ukrainos vandens drėkinimo sistemų plėtojimo sritys ir principai.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

6 reforma. Žemės ir vandens plotų išminavimas

Šios reformos tikslas – parengti nacionalinę strategiją, kurioje būtų apibrėžti pagrindiniai Ukrainos išminavimo pastangų elementai.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus priimta Kovos su minomis strategija.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. II ketv.

1 investicija. Investicijos į išminavimą

Šios investicijos tikslas – remti žemės ūkio maisto produktų gamintojus, užsiimančius išminavimu.

Investiciją sudaro du veiksmai. Pirma, ją padarius 2024–2025 m. žemės ūkio maisto produktų gamintojams sumokėtų lėšų išminavimo išlaidoms padengti biudžete bus numatyta ne mažiau kaip 75 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu). Antra, ją padarius 2024–2027 m. į biudžetą bus įtraukta bent 150 mln. EUR einamosiomis kainomis (UAH ekvivalentu) lėšų, išmokamų žemės ūkio maisto produktų gamintojams išminavimo išlaidoms padengti.

Šią investiciją numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2027 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
12.1	1 reforma. Žemės ūkio ir kaimo plėtros institucinės sistemos suderinimas su ES politika	Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategijos iki 2030 m. priėmimas	IV ketv.	2024 m.	Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategijos iki 2030 m. priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – Ukrainos žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos pritaikymas prie pasirengimo narystei ES aplinkybių ir ypač Ukrainai susirūpinimą keliančios sritys, pavyzdžiui, žemės reforma, drėkinimas, atsigavimas po karo ir parama vystymuisi; – institucijų ir gebėjimų stiprinimas siekiant sukurti būtinąs sistemas; – žemės ūkio maisto produktų žemės ūkio ir sanitarijos bei fitosanitarijos priemonių teisės aktų ir gebėjimų derinimo su ES standartais proceso paspartinimas; – smulkių gamintojų ir kaimo bendruomenių vystymosi skatinimas; – aplinkos ir klimato politikos veiksmų bazinio lygio ir tikslų nustatymas, įrodymais pagrįsto programavimo ir patikimo finansų valdymo bei kontrolės pajėgumų kūrimas.
12.2	1 reforma. Žemės ūkio ir kaimo plėtros institucinės sistemos suderinimas su ES politika	Ūkių tvarumo duomenų tinklo (ŪTDT) sistemos sukūrimas	I ketv.	2027 m.	Sukurta ir veikia su ES suderinta Ūkių tvarumo duomenų tinklo (ŪTDT) sistema, kuri bus sukurta prie žemės ūkio politikos ministerijos. Sistema leidžia stebėti padėtį žemės ūkio sektoriuje ir priimti pagrįstus sprendimus dėl valstybės paramos skyrimo žemės ūkio gamintojams.
12.3	2 reforma. Veiksmingos žemės rinkos užtikrinimas	Automatizuotos viešosios žemės santykių stebėsenos sistemos sukūrimas	I ketv.	2025 m.	2025 m. Įdiegta automatizuota žemės reikalų stebėsenos sistema, veikianti tvarkant Valstybinį žemės kadastrą. Kaip Valstybinio žemės kadastro programinės įrangos dalis įdiegta masiniam žemės vertinimui skirta geoinformacijos sistema.
12.4	3 reforma. Institucinės ir administracinės investicinių programų valdymo	Teisės akto dėl viešosios paramos Ukrainos žemės ūkiui įsigaliojimas	III ketv.	2025 m.	Įstatymo dėl Ukrainos įstatymo dėl valstybės paramos Ukrainos žemės ūkiui pakeitimų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – būsimų viešosios paramos priemonių sukūrimas, be kita ko, pasirinktuose sektoriuose, remiantis sektorių ir stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėmis, kurios atitiktų ES standartus ir ES <i>acquis</i> ;

	struktūros gerinimas				– priemonių, kuriomis būtų remiama smulkių ūkių žemės ūkio gamyba, sukūrimas, kad jie galėtų imtis privačiųjų investicijų (žemės ūkio valdų gamintojų fizinis turtas, skirtas perdirbimui ir prekybai); – bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis, būsimų finansinių priemonių (įskaitant kredito garantijų priemones) sukūrimas visų kategorijų ūkiams; – skaitmenizacija naudojant elektronines dokumentų valdymo sistemas; – valstybės parama, skiriama tik paramos gavėjams, įtrauktiems į Valstybinį žemės ūkio registrą, kuris turi prieigą prie elektroninių registrų (įskaitant žemės kadastrą, turto registrą, gyvūnų registrą).
12.5	4 reforma. Oficialaus viešojo elektroninio ūkių registro tobulinimas	Teisės akto dėl valstybinio žemės ūkio registro įsigaliojimas	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos įstatymo dėl valstybinio žemės ūkio registro įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – valstybinis žemės ūkio registras (SAR) pripažįstamas oficialiu viešuoju elektroniniu registru žemės ūkio politikos ir apsirūpinimo maistu saugumo srityje, kuriame reglamentuojami privalomi jo elementai, pavyzdžiui, jo administravimo procedūra, jo duomenų apibrėžimas, trečiųjų šalių prieiga; – SAR aprėptis išplečiama, kad būtų galima registruoti ir įtraukti informaciją apie suinteresuotuosius subjektus visose žemės ūkio vertės grandinėse, pavyzdžiui, žemės ūkio produktų gamintojus, maisto perdirbėjus, vandens naudotojus; – išplečiamos SAR funkcijos; tai išankstinė finansinės paramos teikimo sąlyga, taip sudarant sąlygas tikslingai nukreipti techninę pagalbą, apimant kitas administracines paslaugas, analitinės informacijos įvedimą; – registracija SAR yra išankstinė sąlyga norint gauti bet kokios rūšies viešąją paramą žemės ūkio maisto produktų sektoriuje; – privaloma skelbti bet kokių valstybės paramos programų sektoriuje, įgyvendinamų pagal SAR, paramos gavėjų registrą.
12.6	4 reforma. Oficialaus viešojo elektroninio ūkių registro tobulinimas	Valstybės paramos įgyvendinimo ataskaitos paskelbimas per viešąjį žemės ūkio registrą	I ketv.	2026 m.	Ataskaitos dėl valstybės paramos įgyvendinimo naudojantis SAR, iš kurios matyti, kad ne mažiau kaip 80 proc. viešosios paramos, suteiktos žemės ūkio gamintojams 2025 m., buvo suteikta per Valstybinį žemės ūkio registrą (SAR), pateikimas.
12.7	5 reforma. Ilgalaikis drėkinimo sistemos plėtojimas siekiant padidinti sektoriaus atsparumą klimato kaitai	Ilgalaikio drėkinimo sistemos plano priėmimas	I ketv.	2025 m.	Ilgalaikio drėkinimo sistemos plėtros plano priėmimas. Plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – drėkinimo sektoriaus prioritetai, grindžiami visos ekonominės naudos analize; – suderinimas su vandens sektoriaus strategija ir vandens baseinų vandentvarkos principais; – reikalingų viešųjų ir kitų investicijų ir tolesnio privatizavimo poreikio nustatymas; – sektoriaus valdymo aspektas;

					– bet kurio atkūrimo ar statybos projekto poveikio aplinkai vertinimas, kuris turi būti atliktas pagal ES rekomendaciją dėl poveikio aplinkai vertinimo, strateginį poveikio aplinkai vertinimą ir Ukrainos teisės aktus šioje srityje.
12.8	6 reforma. Žemės ir vandens plotų išminavimas	Strateginio dokumento dėl kovos su minomis veiksmy iki 2033 m. priėmimas	II ketv.	2024 m.	Teisėkūros procedūra priimamo akto dėl strateginio dokumento dėl kovos su minomis veiksmy (Ukrainos ministrų kabineto arba Ukrainos prezidento akto) iki 2033 m. patvirtinimo priėmimas. Teisėkūros procedūra priimame akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – valdymas kovos su minomis srityje; – parama kovos su minomis veiklos vykdytojų veiksmingumui; – nelaimingų atsitikimų prevencija; – visapusiška pagalba aukoms; – inovacijos; – lyčių pusiausvyra ir atstovavimas; – privačiosios rinkos plėtra; – veiksmingas ir skaidrus veiksmy koordinavimas su paramos teikėjais; – kovos su minomis užduočių prioritetų nustatymo sistemos sukūrimas.
12.9	1 investicija. Investicijos į išminavimą	Ne mažiau kaip 75 mln. EUR vertės investicijos į žemės ūkio paskirties žemės išminavimą	II ketv.	2026 m.	Vyriausybės tarpinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024 ir 2025 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 75 mln. EUR (UAH ekvivalentu) lėšoms, mokamoms žemės ūkio maisto produktų gamintojams išminavimo išlaidoms padengti.
12.10	1 investicija. Investicijos į išminavimą	Ne mažiau kaip 150 mln. EUR vertės investicijos į žemės ūkio paskirties žemės išminavimą	IV ketv.	2027 m.	Vyriausybės galutinė ataskaita (arba valstybės išdo ataskaita), iš kurios matyti, kad 2024, 2025, 2026 ir 2027 m. valstybės biudžetuose valdžios sektorius į biudžetą įtraukė bent 150 mln. EUR (UAH ekvivalentu) lėšoms, mokamoms žemės ūkio maisto produktų gamintojams išminavimo išlaidoms padengti.

C.13. YPATINGOS SVARBOS ŽALIAVŲ VALDYMAS

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – remti tolesnę ypatingos svarbos žaliavų sektoriaus plėtrą Ukrainoje, laikantis tiek ekonominių, tiek tvarumo tikslų. Daugiausia dėmesio bus skiriama strateginio planavimo ir administracinių procedūrų gerinimui.

1 reforma. Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas

Šios reformos tikslas – pritraukti investicijų į ypatingos svarbos žaliavų gavybą ir perdirbimą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, įsigalios įstatymas dėl Ukrainos nacionalinės mineralinių išteklių bazės plėtros programos iki 2030 m. pakeitimų, kuriuo įsteigiamas Valstybinis geologinių teritorijų kompensavimo fondas ir nustatomos strateginės šio sektoriaus kryptys. Antra, bus paskelbta ir investuotojams pateikta Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo naudojant tarptautinę klasifikaciją ataskaita.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. III ketv.

2 reforma. Geresnės administracinės procedūros

Šios reformos tikslas – optimizuoti procedūrą ir sumažinti potencialiems investuotojams tenkančią administracinę naštą. Pagrindinis tikslas – padidinti naujų investicinių sprendimų skaidrumą, spartą ir ekonominį efektyvumą.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, bus paskelbtas ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų planas. Antra, bus paskelbti vienodų produktų susitarimų (PSA) tarptautiniai konkursai pagal vyriausybės sutartas ir viešai paskelbtas pavyzdines susitarimo sąlygas. Trečia, bus sukurtas ir pradėtas naudoti papildomų funkcijų turintis podirvio naudotojų e. kabinetą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. II ketv.

3 reforma. Modernių gavybos technologijų naudojimas ir Ukrainos integravimas į modernias perdirbimo vertės grandines

Šios reformos tikslas – didinti aplinkos, socialinės ir įmonių valdymo praktikos ypatingos svarbos žaliavų sektoriuje skaidrumą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus paskelbtas tyrimas, kuriame vertinami esami teisės aktai dėl aplinkos, socialinių ir valdymo ataskaitų teikimo kasybos ir gavybos sektoriuje.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
13.1	1 reforma. Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas	Teisės akto dėl Ukrainos nacionalinės mineralinių išteklių bazės plėtros programos peržiūros iki 2030 m. įsigaliojimas	IV ketv.	2024 m.	Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos nacionalinės mineralinių išteklių bazės plėtros programos peržiūros iki 2030 m. pakeitimų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – valstybės kompensacijų už geologinę zoną fondo numatymas; – gavybos teritorijos tikslų prioritetų nustatymas pagal ES strategijas; – strateginių ir ypatingos svarbos žaliavų terminų apibrėžimas, poreikis reguliariai atlikti metodinį jų tiekimo saugumo lygio rizikos vertinimą ir šalių partnerių grupės apibrėžimas.
13.2	1 reforma. Strateginio planavimo stiprinimas ir optimalios strateginiams investuotojams skirtos sistemos užtikrinimas	Ataskaitos dėl Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo paskelbimas	III ketv.	2025 m.	Ukrainos ypatingos svarbos žaliavų atsargų tikrinimo naudojant tarptautinę klasifikacijos sistemą ir jo rezultatų ataskaitos paskelbimas ir pateikimas investuotojams.
13.3	2 reforma. Geresnės administracinės procedūros	Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų plano paskelbimas	II ketv.	2025 m.	Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų plano paskelbimas
13.4	2 reforma. Geresnės administracinės procedūros	Vienodų produktų susitarimo (PSA) tarptautinių konkursų, kuriais užtikrinamas jų skaidrumas, paskelbimas	II ketv.	2025 m.	Vienodų produktų susitarimų (PSA) tarptautinių konkursų inicijavimas ir paskelbimas pagal vyriausybės sutartas ir viešai paskelbtas pavyzdines susitarimo sąlygas. PSA konkursų ir susitarimų skaidrumas, užtikrinamas suteikiant laisvą prieigą prie jų sąlygų.

13.5	2 reforma. Geresnės administracinės procedūros	Modernizuoto podirvio naudotojams skirto e. kabineto sukūrimas	I ketv.	2025 m.	Veikia modernizuotas podirvio naudotojams skirtas e. kabinetas su papildomomis funkcijomis, susijusiomis su prieiga prie specialių leidimų naudoti podirvį valstybinio registro, pagal kurį galima prašyti išduoti e. licencijas (ištrauką iš registro) ir jas gauti, ir prieiga prie skaitmeninių geologinių duomenų.
13.6	3 reforma. Modernių gavybos technologijų naudojimas ir Ukrainos integravimas į modernias perdirbimo vertės grandines	Tyrimo, susijusio su ASV ataskaitų teikimo teisės aktu, paskelbimas	IV ketv.	2025 m.	Tyrimo, kuriame vertinami esamų aplinkos, socialinių ir valdymo (ASV) teisės aktų kasybos ir gavybos sektoriuose teikiamos ataskaitos, patvirtinimas ir paskelbimas, siūlant rekomendacijas dėl teisės aktų spragų, kurias reikia pašalinti.

C.14. SKAITMENINĖ TRANSFORMACIJA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – remti Ukrainos skaitmeninę transformaciją. Be to, jame itin daug dėmesio bus skiriama kibernetinio saugumo stiprinimui.

1 reforma. Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra

Šios reformos tikslas – stiprinti kibernetinį saugumą skaitmeninės transformacijos procese.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, bus priimtas nutarimas, kuriame apibrėžiamos radijo technologijos, kurias leidžiama naudoti Ukrainoje. Antra, siekiant suderinti teisės aktus su TIS ir TIS 2 sistema, įsigalios keletas kibernetinio saugumo teisės aktų, taip pat bus sudarytos sąlygos įgyvendinti ES 5G saugumo priemonių rinkinį.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. I ketv.

2 reforma. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Šios reformos tikslas – skaitmenizuojant supaprastinti valstybės ir piliečių sąveiką.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, iki 2026 m. bus priimtas daugelio bendrų viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų planas keliose srityse. Antra, bus priimtas aktas dėl elektroninės atpažinties schemų, suderintų su eIDAS reglamentu ir ES standartais, rėmimo.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
14.1	1 reforma. Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra	Peržiūrėto Radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano priėmimas	I ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano patvirtinimo pakeitimo priėmimas. Nutarime apibrėžiamos radijo technologijos, kurias leidžiama naudoti Ukrainoje, apibrėžiant radijo dažnių juostas ir radijo paslaugas, kurias jos atitinka, taip pat jų kūrimo ir naudojimo nutraukimo sąlygos, taip pat perspektyvių radijo technologijų, skirtų įgyvendinti Ukrainoje, sąrašas su radijo dažnių juostų ir radijo paslaugų, kurias jos atitinka, apibrėžtimis, taip pat jų įgyvendinimo sąlygos pagal ES <i>acquis</i> .
14.2	1 reforma. Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra	Teisės akto dėl valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo pajėgumų stiprinimo įsigaliojimas	I ketv.	2025 m.	Atitinkamų teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų įsigaliojimas, siekiant juos suderinti su TIS ir TIS 2 sistema (t. y. 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148). Šiuose aktuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – privalomo priemonių, kuriomis siekiama sukurti tinkamą agresijos veiksmų kibernetinėje erdvėje prevencijos, nustatymo ir sustabdymo priemonių įgyvendinimo teisinę sistemą Rusijos Federacijos karo prieš Ukrainą kontekste, įgyvendinimo reguliavimas; – valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros apsaugos nuo kibernetinių išpuolių lygio didinimas; – reguliavimo sistemos kibernetinio saugumo ir informacijos apsaugos srityje tobulinimas, kad būtų stiprinami nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos pajėgumai kovoti su kibernetinėmis grėsmėmis.
14.3	2 reforma. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija	Viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų plano iki 2026 m. priėmimas	I ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto potvarkio dėl viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų plano iki 2026 m. patvirtinimo priėmimas. Veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – atsigavimas; – švietimas; – sveikatos priežiūra;

					– veteranams skirtos paslaugos; – karininkai; – mutinė; – e. socialinė sritis.
14.4	2 reforma. Viešųjų paslaugų skaitmenizacij a	Teisės akto, kuriuo remiamos elektroninės atpažinties schemas, suderintos su eIDAS reglamentu, įsigaliojimas	II ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabineto akto dėl elektroninės atpažinties schemų, suderintų su eIDAS reglamentu ir ES standartais, rėmimo priėmimas. Aktu bus patvirtintas reglamentas dėl integruotos elektroninės atpažinties sistemos (Ukrainos įstatymo dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių patikimumo užtikrinimo paslaugų 15-3 straipsnio trečia dalis). Pagrindinės integruotos elektroninės atpažinties sistemos užduotys, <i>inter alia</i>, yra šios: – šiuolaikiškos elektroninės atpažinties infrastruktūros sukūrimas Ukrainoje ir jos darnaus vystymosi užtikrinimas; – elektroninės atpažinties priemonių, tarpinių elektroninės atpažinties mazgų ir elektroninės atpažinties schemų sąveikumo (technologinio suderinamumo) užtikrinimas; – sistemoje tvarkomų informacinių išteklių apsauga.

C.15. ŽALIOJI PERTVARKA IR APLINKOS APSAUGA

1. Reformų ir investicijų aprašymas

Šio skyriaus tikslas – skatinti Ukrainos žaliąją pertvarką remiant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir stiprinant aplinkos ir klimato atsparumą.

1 reforma. Pramoninės taršos prevencija, mažinimas ir kontrolė

Šios reformos tikslas – spręsti aplinkos taršos problemą, užtikrinant konstitucinę piliečių teisę į saugią aplinką.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios teisės aktai, kuriais siekiama užkirsti kelią pramoninei taršai, ją sumažinti ir kontroliuoti, nuostatas taikant iš dalies. Šiuo veiksmu nustatomi integruoti pramonės taršos leidimų išdavimo ir kontrolės metodai, grindžiami geriausių turimų technologijų ir valdymo metodų taikymu pagal atitinkamus ES teisės aktus.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. III ketv.

2 reforma. Klimato politika

Šios reformos tikslas – sukurti klimato valdymo struktūrą ir tinkamą valstybės politikos klimato kaitos srityje plėtojimo ir įgyvendinimo Ukrainoje mechanizmą.

Reformą sudaro trys veiksmai. Pirma, įsigalios nauji teisės aktai, kuriais nustatomi pagrindiniai Ukrainos valstybinės klimato politikos principai. Antra, bus priimtas nutarimas dėl mokslo ir ekspertų tarybos ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais. Trečia, bus priimtas antrasis Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas pagal Paryžiaus klimato susitarimą.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. IV ketv.

3 reforma. Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai

Šios reformos tikslas – skatinti anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmų kūrimą.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, bus priimtas nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų planas. Antra, Ukraina vėl pradės taikyti savo privalomą stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemą, išskyrus tam tikras išimtis.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2025 m. II ketv.

4 reforma. Gamtos išteklių atkūrimas ir išsaugojimas

Šios reformos tikslas – sumažinti miškų naikinimą ir alinimą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius įsigalios teisės aktai, kuriais bus reglamentuojamas medienos ir kitų prekių, galinčių lemti miškų naikinimą ir alinimą, kilmės tvaramo patvirtinimas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. II ketv.

5 reforma. Sustiprinta žiedinė ekonomika

Šios reformos tikslas – įgyvendinti žiedinės ekonomikos ir atliekų tvarkymo principus.

Reformą sudaro du veiksmai. Pirma, Ukraina priims žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo strategiją ir jos įgyvendinimo veiksmų planą. Antra, bus priimtas nacionalinis atliekų tvarkymo planas.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2026 m. I ketv.

6 reforma. Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) ir strateginis poveikio aplinkai vertinimas (SPAV)

Šios reformos tikslas – skatinti aplinkos apsaugą didinant poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimo (SPAV) taisyklių aiškumą.

Reformą sudaro vienas veiksmas. Ją įvykdžius bus paskelbtas koncepcijos dokumentas, kuriame apibrėžiama nuo PAV ir SPAV taisyklių leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo sritis.

Šią reformą numatoma užbaigti ne vėliau kaip 2024 m. III ketv.

2. Įgyvendinimo veiksmų sąrašas ir tvarkaraštis

Nr.	Reforma / investicija	Veiksmo pavadinimas	Tvarkaraštis		Veiksmo aprašymas
15.1	1 reforma. Pramoninės taršos prevencija, mažinimas ir kontrolė	Teisės akto dėl pramoninės taršos prevencijos, mažinimo ir kontrolės įsigaliojimas iš dalies taikant nuostatas	III ketv.	2024 m.	Ukrainos įstatymo dėl piliečių konstitucinių teisių į saugią gyvenimo ir sveikatos aplinką užtikrinimo įsigaliojimas, nuostatas taikant iš dalies. Poįstatyminiai aktai turi būti priimti per 12 mėnesių, o kai kurios nuostatos dėl geriausių turimų technologijų ir valdymo metodų taikymo – per 4 metus nuo karinės padėties panaikinimo, išskyrus įrenginius, kurie pradedami eksploatuoti pirmą kartą. Įstatymu siekiama užkirsti kelią pramonei taršai, ją sumažinti ir kontroliuoti ir nustatomi integruoti pramoninės taršos leidimų išdavimo ir kontrolės metodai, grindžiami geriausių turimų technologijų ir valdymo metodų taikymu pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (nauja redakcija).
15.2	2 reforma. Klimato politika	Teisės akto dėl valstybinės klimato politikos įsigaliojimas	I ketv.	2025 m.	Ukrainos įstatymo dėl pagrindinių būsto politikos principų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – valstybinės klimato politikos tikslai ir pagrindiniai principai; – klimato kaitos srities valdymo organai; – strateginis planavimas klimato kaitos srityje; – mechanizmai ir priemonės klimato tikslams pasiekti; – nacionalinė klimato kaitos politikos ir priemonių įgyvendinimo stebėjimo ir prognozavimo sistema; – mokslo ir ekspertų taryba klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais; – nacionalinė dėl žmogaus veiklos išmetamų teršalų apskaitos pagal šaltinius ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbuojimo absorbentais sistema; – tarptautinis bendradarbiavimas klimato kaitos srityje.
15.3	2 reforma. Klimato politika	Nutarimo dėl Mokslo ir ekspertų tarybos klimato kaitos ir ozono sluoksnio	IV ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl reglamento dėl Mokslo ir ekspertų tarybos klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais patvirtinimo priėmimas. Reglamente daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

		išsaugojimo klausimais priėmimas			– Tarpvyriausybinių klimato kaitos komisijos (IPCC) ataskaitų mokslinių išvadų ir mokslinių klimato duomenų bei informacijos, visų pirma susijusių su Ukraina, svarstymas; – mokslinės ir ekspertų paramos ir pasiūlymų teikimas, įskaitant ataskaitų rengimą dėl klimato srities tikslų, politikos ir priemonių, jų įgyvendinimo stebėseną ir prognozės klimato kaitos srityje, taip pat tikslų, politikos ir priemonių atitiktis Ukrainos tarptautiniams įsipareigojimams; – keitimosi moksliniais pasiekimais modeliavimo, stebėsenos, pažangių mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje skatinimas, siekiant sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir padidinti absorbavimą absorbentais; – moksliskai pagrįsti būdai ir priemonės klimato srities tikslams pasiekti; – informavimas, informuotumo didinimas ir švietimas klimato kaitos ir jos padarinių klausimais, taip pat mokslo institucijų dialogo ir bendradarbiavimo klimato kaitos klausimais plėtojimas; – minėtos tarybos nepriklausomumo užtikrinimas visose jos veiklos srityse; – įvairi, moksliskai svarbi minėtos tarybos sudėtis.
15.4	2 reforma. Klimato politika	Antrojo Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą priėmimas	III ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl Ukrainos antrojo nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą patvirtinimo priėmimas. Nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmu daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – didesnis išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslas nei esamuose Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose; – bazinių metų nustatymas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui iš šaltinių ir absorbentų apskaičiuoti; – siūlomų priemonių įgyvendinimo trukmė ir (arba) laikotarpiai; – ekonomikos sektorių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų taikymo sritis ir aprėptis; – procesų planavimas, prielaidos ir metodiniai požiūriai, įskaitant dėl žmogaus veiklos iš atskirų šaltinių išmetamo ir absorbentais pašalinamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimą ir apskaitą; – nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo teisingumo ir užmojo pagrindimas atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes;

					– indėlis siekiant JT bendrosios klimato kaitos konvencijos tikslo ir siekiant apriboti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir (arba) padidinti absorbentus, laikantis JT bendrosios klimato kaitos konvencijos 2 straipsnyje nustatyto tikslo. Antrasis Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas pagal Paryžiaus susitarimą bus platesnio užmojo nei esamas atnaujintas nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas.
15.5	3 reforma. Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai	Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano priėmimas	I ketv.	2025 m.	Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano patvirtinimo priėmimas. Priėmus veiksmų planą bus užtikrinta, kad būtų apibrėžti: – ATLPS įgyvendinimo etapai; – etapų tvarkaraščiai; – būtina infrastruktūra; – organizacinės priemonės.
15.6	3 reforma. Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai	Privalomos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistemos taikymo atnaujinimas	II ketv.	2025 m.	Vėl pradėti taikyti privalomą stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistemą įrenginiams, kuriems taikomi esami teisės aktai, išskyrus įrenginius, kurie nėra kontroliuojami, yra sunaikinti arba yra laikinai okupuotoje teritorijoje arba dėl kurių yra oficialiai paskelbta apie gamybos veiklos sustabdymą.
15.7	4 reforma. Gamtos išteklių atkūrimas ir išsaugojimas	Miškų naikinimo ir alinimo mažinimo įstatymo įsigaliojimas	II ketv.	2026 m.	Ukrainos įstatymo, kuriuo bus reglamentuojamas medienos ir kitų prekių, galinčių lemti miškų naikinimą ir alinimą, kilmės tvarumo patvirtinimas, įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – platesnis elektroninės medienos apskaitos naudojimas, užtikrinant medienos judėjimo sekimą ir medienos bei medienos produktų kilmės teisėtumo patvirtinimą; – užtikrinimas, kad būtų įdiegta medienos gaminių sertifikavimo sistema ir išplėsta esama pagamintos medienos sertifikavimo sistema, kad ji apimtų visas prekybos mediena operacijas; – medienos, įskaitant medienos produktus, kuriais prekiaujama, kilmės patvirtinimo reikalavimų nustatymas.

15.8	5 reforma. Sustiprinta žiedinė ekonomika	Žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo strategijos ir jos veiksmų plano priėmimas	I ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabineto vykdomas žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas. Strategijoje nustatomos potencialios galimybės ir poveikis dėl perėjimo prie žiedinės ekonomikos Ukrainoje 5–10 iš anksto atrinktų prioritetinių sektorių ir vertės grandinių, pavyzdžiui, atliekų, tekstilės, plastikų, baterijų, elektronikos, žemės ūkio, statybos ir remonto, metalų ir mineralų.
15.9	5 reforma. Sustiprinta žiedinė ekonomika	Nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. priėmimas	I ketv.	2026 m.	Ukrainos ministrų kabineto įsakymo dėl nacionalinio atliekų tvarkymo plano iki 2033 m. patvirtinimo priėmimas. Nacionaliniame atliekų tvarkymo plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: – namų ūkių atliekų tvarkymas; – pavojingųjų atliekų tvarkymas; – infrastruktūros poreikiai; – veiksmų plano ekonominio ir finansinio tvarumo analizė; – ekonominių priemonių, skirtų atliekų tvarkymui gerinti, įgyvendinimas; – atliekų tvarkymo stebėseną ir kontrolę; – strateginis atliekų tvarkymo Ukrainoje planavimas; – atliekų tvarkymo įgyvendinimas regionų lygmeniu.
15.10	6 reforma. Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) ir strateginis poveikio aplinkai vertinimas (SPAV)	Koncepcijos dokumento, kuriame apibrėžiama nukrypimų nuo poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimo (SPAV) taisyklių taikymo sritis, parengimas	III ketv.	2024 m.	Po viešų konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais koncepcijos dokumento, kuriame apibrėžiama nuo PAV ir SPAV taisyklių leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo sritis, parengimas ir paskelbimas oficialioje aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių ministerijos svetainėje. Koncepcijos dokumente pateikiama ši informacija: – apie įstaigą, kuri nustato nuo PAV ir SPAV įpareigojimų leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo sritį; – objektų aprašymas ir paaiškinimas, kodėl kiekvienu konkrečiu atveju jiems taikoma nukrypti leidžianti nuostata; – nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo srities pagrindimas; – suteiktų leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo terminai.

